

MAGYAR NÉPLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI KATHOLIKUS HETILAP.

Megjelenik kétféle kiadásban; hetenkint háromszor: szerdán, pénteken és vasárnap; s hetenkint egyszer: pénteken. — Terjedelme mindig 16 oldal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII. ker., Práter-utca 44. sz.

A „Magyar Néplap” ára hetenkint egyszeri megjelenéssel: Egész évre 1 frt 80 kr. Fél évre — > 95 > Negyed évre — > 50 > Egyes szám 4 kr.	A „Magyar Néplap” és „Mészáros” előfizetési ára: Egész évre 3 frt — kr. Fél évre 1 > 50 > Negyed évre — > 30 >	Szerkesztők: LEPSÉNYI MIKLÓS és NÉMETH GELLÉRT.	A „Magyar Néplap” ára hetenkint háromszori megjelenéssel: Egész évre 6 frt — kr. Fél évre 3 > — > Negyed évre 1 > 50 >	„Magyar Néplap” — hetenkint háromszor a „Mészáros”-val Egész évre 7 frt 20 kr. Fél évre 3 > 60 > Negyed évre 1 > 80 >
---	---	--	---	--

A hitbizományok eltörlése.

Polónyi Géza nem tartozik a képviselőház azon alakjai közé, kiket komolyan szokás venni. Egész szereplése kapkodás, ellenmondás. Majd így, majd amúgy beszél. Amit ma fehérnek lát, azt holnap feketének hirdeti. Akárhányszor tett már ilyet. A ház legmegbízhatóbb, legkiszámíthatatlanabb tagja, kinek határozott elve soha nem volt. Innét van, hogy nagy tehetsége, kiváló szónoki ereje dacára se képes tekintélyt szerezni magának. Dacára, hogy nagy előszere-ttel kacérkodik a liberálistákkal, még maguk a liberálisok se biznak benne. Lapjaikban legtöbbször őt ütik, pedig Polónyi nem klerikális, nem néppárti, nem bigott katolikus. Most azonban egyszerre megváltoztatta hangját a zsidó-liberális sajtó Polónyival szemben. Mult csütörtöki beszédét egekig magasztalják.

Mi oka a nagy és váratlan változásnak? Hogyan lett Polónyi oly egyszeriben kedves ember a zsidók előtt? Ugy, hogy mult csütörtöki képviselőházi beszédében neki ment a főuraknak, megtámadta a hitbizományokat. Nem keressük miféle erkölcsi vagy anyagi okok birták Polónyit arra, hogy a kormánnyal kacérkodjék és a zsidó ujságírók olesó dicsőhymuszait kiérdemelje, csak egyszerűen eliteljük semmitmondó üres kirohanását, amellyel egyik legjobb ősi intézményünket akarja tönkre silányítani, amely intézménynek köszönhetjük, hogy Magyarországon magyar ember még bir magyar földet.

Arra az indítványára, hogy söpörjük el a hitbizományokat, persze akadt mindjárt héber-viszhang. Hogyne akadt volna, mikor arról van szó, hogy töröljünk el egy oly intézményt, amely

lehetetlenné teszi, hogy a zsidóság valamely nemesi birtokot kezébe kaparíthasson.

Szörnyen kiállhatatlan intézmény ez, így szólnak Haas-Deutschek s velük a gondnokaságuk alatt álló kormány és az azokkal paktáló ál-ellenzékiek. Nemesak kiállhatatlan, de jogtalan. Sérti az egyenlőség szent fogalmát, az alkotmányosságot, a testvériséget. Hisz a zsidó nem lehet urává az egész magyar földnek, nem rakhat meg adóssággal óriási birtokokat, nem veheti tulajdonába az ősi kuriákat, mert azoknak tulajdonosai hitbizományosok.

Hát mi az a hitbizomány?

A hitbizomány, kedves olvasóm, egy oly százados intézménye Magyarországnak, amelynek célja, bizonyos vagyont több nemzedéken át egy-egy magyar család elidegeníthetlen tulajdonának megtartani, hogy az soha idegen kézre ne kerüljön.

Ha egy-egy nagybirtok tulajdonosa tart attól, hogy korcs unokái eltékozzolják a vérrel szerzett jussot, Ézsauként egy tál lencsért eladják apáik örökét, jogában áll kérni királyi engedélyt arra, hogy birtokát hitbizományná nyilváníthassa. Ekkor aztán lefoglalni, ellicitálni, elpörölni, szóval a családtól elvenni nem lehet soha.

A hitbizományt a magyar főrendek vagyoni romlásának megakadályozására már az 1687-iki törvények szabályozták, az akkortájt divó tékozlás megfékezésére.

A hitbizománynak három faját szokás megkülönböztetni.

Szives bizalommal kérjük tisztelt elbarátainkat, lapunknak apostoli buzgósággal való folytonos terjesztésére mert magasztos eszméink magvait csak így leszünk képesek széles körben elvetni és magunknak a jövőt biztosítani.

Szerk.

Elsőszülöttségi, iz-első-ségi és idősbbségi rend szerint.

Eme három rend egyike szerint száll fiuról fiura a birtok elidegenithetlenül, eltékozolhatlanul.

Ha az első áll fönn, akkor az elhunyt rendelkezőhöz álló legközelebbi szülött lesz hitbizományos, vagyis a birtok örököse. A második szerint az utolsó birtokosnak legközelebbi rokona s ha ilyen több van, azok közül a legöregebb lesz a hitbizományos. Ezt nevezik majoresconak. A harmadik szerint az az örökös, aki a családnak legöregebb tagja.

A hitbizományos, a család többi, örökségre igényt tartó tagjainak, a vagyon arányához képest évpénzben adja ki a nekik járó just.

Nagyszerű böles intézkedésük volt ez az ösöknek. Mintha érezték volna, hogy Magyarország egykor még dobra fog kerülni, ahol zsidó kufarok adják veszik a vérrel szerzett vagyont. Törvényt hoztak tehát, hogy a magyar föld ne kerüljön hazátlan csavargók kezére. Megalakították ezért a hitbizomány rendszert.

És ime hova lyukad ki a hazafias zsidóság! Hallgatagon kerülgette eddig a hitbizományi birtokokat, mint a ravasz macska a forró kását, amelyet nem lehet kikezdeni.

Keresztény ember kellett rá, aki kikezdje. S Polónyi vállalkozott a szomorú szerepre. Valjon nem ég-e Polónyi Géának a lelke attól a csütörtöki beszédétől?

Mi indította őt e beszéd megtartására?

A beszéddel különben nem törődünk. Zsidó kéz szüleménye volt, ezt megállapítjuk s tovább megyünk fölötte.

De tiltakozunk, hogy a hitbizomány eltörlésével a magyar nép boldogságát kapcsolatba hozza. Ez szemfényvesztés, ez hazugság.

Önöknek jó uraim sohasem állott érdekükben a magyar nép boldogsága. Önök csak lépnek használják föl ezt, hogy zsákmányul ejtsék az arra ragadt áldozatot.

A hitbizomány eltörlésével nem azt akarják amit mondanak, hogy a nagyterjedelmű birtokok kifarcellázva a népnek adhatók legyenek, hanem hogy az éhes zsidó-had arra is rárohanhasson. Hisz a nép földje már mind zsidó kézben van.

Most már csak az érintetlen hitbizományokra áhítozik és a papi javakra sandít.

Gyönyörűen kimutatta Teleky Árpád gróf, hogy Angolország az ő társadalmának roppant vagyoni erejét a hitbizományi rendszernek köszönheti.

Nekünk azon kell törekednünk, hogy ne csak a nagybirtokok biztosittassanak, hanem igenis a kisbirtokosok is kössék le földjeiket, hogy zsidó azt kezébe ne kaparíthassa.

Németország, a világbirodalomma emelkedett

hatalmas állam, mely egyedül csak a jó Istentől fél s nagyságát e félelemnek köszönheti, most már rendszerré emelte a kisbirtokok lekötését.

Ez valóban józan politika és leginkább Magyarországnak van szüksége követni ma e politikát.

Persze e politika liberálisokra nem üdvös. Az ő jelszavuk letiporni a „sötét korszellem“ vívmányait, ledönteni az oltárokat, bebörtönözni a papokat, elkobozni az egyházi vagyont és minden egyéb jogos tulajdont, urrá emelni saját faját a zsidót mindenek fölött; s mert a hitbizomány eltörlése nélkül ez nem valósulhat meg, hát eltörölni a hitbizományt.

Ezt a banditanézetet, mely a mások jogos tulajdonára éhezik, nem lehet csak úgy csupasz valójában hirdetni, hát föl fűszerezik azzal, hogy a nép javára szükséges.

Szégyeljük, hogy van Magyarországon magyar ember, aki annyira lealjasul, hogy ilyen javasolni mer és sajnálnánk, ha volna magyar ember olyan ostoba, aki hinné azt, hogy ez üdvös lenne Magyarországra.

A zsidók, akik hozsannát ordítanak Polónyinak, hasonlók az éhező hienákhoz, érzik a — dögszagot!

Erre jönnek seregesen. Békésen mondjuk: hagyjanak föl a bandita számításokkal, mert ha korbácscsal kell megőriznünk elidegenithetlen szent tulajdonainkat, korbácscsal is megőrizzük.

(biró.)

POLITIKAI HIREK

Eltársaink figyelmébe. Az 1874. XXXIII. t.-c. értelmében mindazok, kik megelőző évi ádjukat április hó 15-ig teljesen befizették, az országgyűlési választók névjegyzékébe fölveendők. Felhívjuk tehát pártunk összes tagjait, hogy mult 1896-ik esetleges adóhátralékukat f. évi április hó 15-ig annál is inkább befizessék, mert különben az 1897. évi országgyűlési választók jegyzékéből ki fognak hagyatni. Figyelmeztetjük továbbá elvtársainkat, hogy majdan a választói jegyzékek közszemlére való kitételekor el ne mulasztják utána nézni, hogy nevük, koruk és polgári állásuk helyesen van-e a jegyzékbe fölveve, mert a legutóbbi választások több helyen igazolták, hogy mily szükséges, hogy a polgárok örködjének a maguk joga fölött.

A képviselőház közlekedési bizottsága Nikolics Fedor báró elnöklete alatt tartott ülésében tárgyalás alá vette s Vörös László államtitkár tüzetes fölvilágosításai után változatlanul elfogadta a lonjavölgyi vasutnak, továbbá a temesvár-lippa-radnai helyi érdekű vasutnak engedélyezéséről szóló törvényjavaslatokat. A két javaslatra vonatkozó bizottsági jelentés előadásával Bessenyei Ferenc bizatván meg, az ülés véget ért.

A magyar kvóta-küldöttség április 14-én ülést tart, a melyben az osztrák bizottság üzenetét kezdik tárgyalni. A tárgyalásokat alkalmasint még a következő napon, 15-én is folytatni fogják és mint a korábbi esetekben, úgy ezuttal is Falk Miksát fogják a válasz szerkesztésével megbízni. E válasz elkészültével a magyar bizottság hitelesítő ülést tart, a melyből az elnök és az előadó által aláírt választ hiteles német fordítással együtt megküldik az osztrák albizottság elnökének.

A szegedi mandátum. A Babó Emil lemondásával megüresedett Szeged város II. választókerület képviselőjéül — mint értesülünk — *Várossy* Gyula kisteleki plebánost, az ismeretes író jelölték a függetlenségi és 48-as anyapárt tagjai. *Várossy* elhatározásának közlését akkorra halasztotta, midőn a polgárság körében tájékozni fogja magát.

A kiegyezési tárgyalások. A kiegyezési tárgyalásokon résztvevő osztrák miniszterek Badeni gróf miniszterelnök, Glanz, Bilinszky és Ledeburg gróf péntek délelőtt Budapestre érkeztek s három napig maradtak itt. A tárgyalások, minthogy a magyar miniszterek délelőtt a képviselőházban vannak elfoglalva, délután a miniszterelnökségben tartják. Akár befejezik őket, akár nem, Bánffy báró miniszterelnök és Lukács pénzügyminiszter vasárnap este Bécsbe utazik a közös költségvetés megállapítása végett. E tárgyalások befejezése után Lukács pénzügyminiszter tárcája költségvetésének tárgyalására visszatér Budapestre, Bánffy Dezső báró miniszterelnök pedig Bécsben marad, hogy a német császár tiszteletére rendezendő udvari ünnepeken részt vegyen. Bánffy báró miniszterelnök alighanem csak a jövő hét péntekén fog Budapestre visszatérni.

A hitbizományok kérdése foglalkoztatta csütörtökön a képviselőházat. Beszélt róla Bessenyei, beszélt Polónyi, a kinek fejtegetéseit mint egy kormánypárti esti lap meglegezővel emeli ki, még a jobb oldalon is helyesléssel fogadták. Nem tudjuk, vajjon a helyeslők közt volt-e a szabadelvű birtokpolitika megalkotója, Tisza Kálmán, a kinek uralma alatt több hitbizomány alakult, mint az idegen intézmény meghonosítása óta lefolyt 183. év folyamán. De végül ez nem is a döntő szempont, hanem az, hogy a szabadelvű párt lekötven az ország nagy részét hitbizományokká a saját érdekében, most dörög ellene a nemzeti érdek szempontjából. Tisza pedig nem tartja érdemesnek, hogy egy szót is szóljon annak a politikának védelmére, mely első sorban az övé. Mennyire az, azt mutatják a következő adatok:

a XVII. század előtt	alakult 8 hitbizomány
a XVIII. „ alatt	„ 10 „
a XIX. „ folyamán	„ 71 „

ebből 1870-től 1890-ig 47! Így tehát, ha mind igaz az, amit a képviselő urak — és itt főleg a jobboldaliakat értjük — ez intézmény káros hatásáról elmondottak, akkor vonják érte felelősségre azokat az urakat, a kiknek ez köszönhető. Ezt annál könnyebben megtehetik, mert azok közöttük ülnek ma is.

Országgyűlés

Ápril 9-én.

Napirend: A földművelésügyi miniszteri tárcá költségvetésének folytatolagos tárgyalása.

Teleky Árpád gróf a fogarasi ménésre hívja fel a miniszter figyelmét, melyet a lótenyésztés érdekében fentartandónak s fejlesztendőnek tart. Foglalkozik a tenyésztési rendszerrel mutatkozó hibákkal s azoknak orvoslását kéri.

Szól ezután a nagybirtokosokról s a kincstári birtokokról. Helyesnek tartaná, ha a hitbizományok alapítását korlátoznák s a kincstári birtokokat eladnák, de nem nagy földterületekben, hanem kisebb parcellákban; vagy legalább is ilyen kisebb parcellákban adnák bérbe a hitbizományokat s kincstári birtokokat. A költségvetést elfogadja.

Wittmann János sajnálattal látja, hogy a jelen földművelésügyi tárcá költségvetése iránt olyan lanyha az érdeklődés. Midőn a honvédelmi miniszteri tárcá költségvetését tárgyalta a ház, tömötték voltak a padok, mert mindenki botrányokat várt; de mihelyt e tárcá költségvetésének tárgyalását befejezték s a földművelésügyi tárcára került a sor, egyszerre üres lett a tanácskozási terem. (Egy hang jobbról: Talán az ellenzék jelen van a tanácskozásokon?) Sajnos az ellenzék sem teljesíti kötelességét úgy, amint kellene, de én ezért is a kormányt vádolom. (Nagy derűtség.)

Mert a kormány a téli időben azon tárcák költségvetéseit tárgyalta, melyek csak botrányokkal jártak; most tavasz idő kezdetén, amidőn minden jó gazda a mezei munkával van elfoglalva, tüzi napirendre a földművelésügyi tárcá költségvetésének tárgyalását.

Áttérve a költségvetésre, azt mondja, hogy a tulajdon az ellenzékét folytonos vádakkal illeti; azzal, hogy az ország viszonyait mindig tulzott színekkel festi minden téren. Ezt a vádat emelte az ellenzék ellen Berzeviczy Albert volt államtitkár is, akinek pedig alaposan tájékozva kellett volna lennie az ország viszonyairól.

Hogy az ellenzék színezései nem tulzottak, arról meggyőződhetik mindenki, aki pár pillantást vet az ország állapotára. Gomba módra szaporodnak mindennütt a takarékpénztárak, de nem oly célból, hogy a hitelre szorulónak olcsó kamattal melletts nyújtsanak, hanem hogy kifoszsák a szegény népet. Ehez járul azután az adóprés, mely ugyancsak derekasan működik.

A különféle illetékek pedig a magántevékenységet is megbénítják teljesen.

Szemere Huba határozati javaslatát gazdasági és kereskedelmi okokból igen szükségesnek tartja, de hogy annak meglegyen az üdvös hatása, szükségesnek tartja, hogy előbb a tőzsdét változtassák meg.

Foglalkozva az állattenyésztéssel, felhossa azt a sok visszaélést, mulasztást, a mit a hivatalos közegek a sertésvész alkalmával elkövettek s ebből kifolyólag követeli, hogy a gazdasági kiegyezés megkötésével egyidejűleg Ausztriával állategészségügyi egyezmény is kötéssék.

Különös figyelmébe ajánlja a miniszternek a kisgazdák segítségét, mert ezeknek van legnagyobb szükségük az állami támogatásra.

Az állami szervezetben azt látjuk, hogy a kabinetben a legutolsó helyet foglalja el a földművelésügyi miniszter, ép így az országban is legutolsó a földművelő pedig az igát huzza.

A miniszter beszédében ígérte, hogy a gazdasági közönséget meg fogja menteni a fenyegető veszélyektől.

Kérdi, számolt-e a miniszter, midőn ez ígérte tette, azon hatalmas érdekszövetséggel, mely vele e tekintetben szemben áll? Ha számolt ez akadályokkal, akkor a kisgazdának még lehet némi reménye, de ha nem számolt, akkor a miniszter jóakarátának semmi eredménye se lesz.

A bajok mindinkább összetornyosulnak a mezőgazdaság felett: s ez állapotok megkövetelik, hogy a föld-

mivvelésügyi miniszter teljesen a földmivvelésügyi szolgálatában álljon s ne képviselje a bankok s a nagytőke érdekeit.

Elismeri a miniszter jóakarátát, de politikája iránt bizalmatlansággal viseltetik s ép ez okból a költségvetést nem is fogadja el. (Helyeslés balról.)

Szünet után *Polónyi Géza* szólal föl. Ugy találja, hogy egy agrár állam sehol sincs annyira békákba verve, mint épen Magyarországon. Hiszen hallatlan dolog az is, hogy nálunk a politikai rendszer miatt nem bírjuk keresztül vinni a valuta reformját sem. Nem bírjuk azért, mert az osztrákok nem engedik.

Ilyen politikai rendszer mellett mit sem használ a jóakarát, a hangzatos programot úgy sem lehet megvalósítani.

Sajnálato k ad kifejezést ő is, hogy a tavaly oly lendületesen megindult földmivvelésügyi vita most oly alacsony fokára szállott alá.

Azt hiszik, hogy a földmivvelésügyi politika abból áll, ha az egyes termelési ágakat s rendszereket megvitátjuk. Pedig nem úgy van. Az a helyes földmivvelésügyi politika, mely az értékesítéssel, a vám és a valuta kérdésével, továbbá a hitellel foglalkozik.

A mi népünknek van annyi józan esze, hogy a helyes termelési rendszert maga is eltalálja, de az értékesítés a földolog, ezzel s az ezzel összefüggő kérdésekkel kell behatóan foglalkozni.

Ami Szemere Huba határozati javaslatát illeti, azt ma nem tartja ugyan eléggé tökéletesnek, de azt így alakjában is elfogadja.

Beszédében a magyar parasztsztyál helyzetével kíván foglalkozni.

Ismerteti a mozgalmakat, melyek idegen államokban megindultak, csak hogy a parasztsztyált megtartsák ősi örökében.

Megindultak a mozgalmak mindenfelé, csak nálunk nem történik semmi a magyar paraszt osztály megmentésére.

Pedig ez az osztály megérdemelne. Nincs nép, mely hazáját úgy szeretné, mint épen a magyar parasztosztály.

S ez osztályt nem hogy védenék, hanem megfosztják minden jogától. Csak a választásokat nézzük, hogy mikép báznak ott el az osztálylyal, mikép rabolják el egyetlen politikai jogát.

A parasztsztyál helyzetén nagyot lenditene, ha eltörölnék a *hitbizományokot*. Hiszen az ilyen természetű birtokok, melyek az egész földbirtoknak 36% -át képezik, egészen béklyóba verik a magyar parasztsztyál tevékenységét. Tehát első sorban is a hitbizományokat kell eltörölni.

Megemlékezik ezután szintén a földmivvelésügyi tárca keretébe tartozó fürdőkről. A fürdők, különösen a Herkules és a ranki fürdők, melyek az emberiség jótévéjeként adtak a gondviseléstől Magyarországnak, a legelhagyottabb állapotban vannak.

A Herkules-fürdő Haas és Deutschnak adatott bérbé 27 évre. Hogy miért épen 27 évre, azt senki sem tudja. Ez a cég ismét méregdrága pénzen albréletbe adta ki az egyes helyiségeket, melyek azután agyonzsarolják a vendéget. Számadatokkal mutatja ki, hogy a Herkules-fürdőn a vendégnek minden nap 9 frt 30 krba kerül, de ekkor még se nem evett, se nem ivott. Szól még a halásztörvényről, melyet igen hiányosnak tart. A költségvetést nem fogadja el.

Az ülés 2 órakor véget ért.

Ápril 10-én.

Napirend: A földmivvelésügyi tárca költségvetésének tárgyalása.

Zselenszky Róbert gróf nem szándékozott felszólalni, de szólásra készíti a kétségbeejtő mezőgazdasági helyzet.

Sokan azt hiszik, hogy a mezőgazdák helyzetén csak a hitel kibővítésével lehet segíteni. Ez téves álláspont. A magyar földbirtokot már most is igen nagy teher nyomja s csak a gazdák helyzetét súlyosbitjuk, ha hitelüket kibővitjük. Más eszközökkel s más módon kell a mezőgazdák támogatni s e támogatás nyújtása első sorban az állam kötelessége. (Helyeslés balról.)

Szól ezután az árképződésről s szomoruan bizonyítja, hogy a piaci árak tekintetében a mi mezőgazdasági termékeink ára legalacsonyabb. Mi ennek az oka? Az, hogy mezőgazdasági terményeinket nem védik meg kellőleg.

Terményeinknek kellő megvédésére kell törekednünk legelső sorban. Meg kell szüntetni teljesen a malomoknak adott örleési kedvezményeket. (Helyeslés balról.)

Meg kell adóztatni a börzét (Zajos helyeslés balról) s végre kell hajtani azon reformot, melyet már régebben megígérték.

Kívánatos volna a szesztermelés szempontjából, ha a szeszgyártásról szóló törvényt változtatás alá vennék.

Érintve az állategészségügyet, azt követeli, hogy a kormány ne engedjen az osztrák követeléseknek az állategészségügyi egyezségek tekintetében; ha e követelésekkel nem száll erélyesen szembe, állattenyésztésünk is a tönk szélére jut. A költségvetést elfogadja.

Papp Elek meg van győződve róla, hogy a földmivvelésügyi miniszter tárcaja feladatai nehézségeinek teljes tudatában van s ezért ő bizalommal tekint tevékenysége elé.

Útal ezután a miniszter beszédére s nem helyesli a miniszter azon állításait, hogy a gabonaárak alakulását egy nemzetközi kongresszussal lehetne rendezni. Véleménye szerint elég erősek vagyunk arra, hogy ezt a kérdést minden idegen segítség nélkül rendezzük.

Első sorban is a börze visszaéléseit kell megszüntetni.

Szükségesnek tartja továbbá, hogy a gazdának megadassék a lehetőség, hogy szükség esetén kellő szállító eszközök álljanak rendelkezésére. A kormánynak gondoskodnia kellene a nyerstermények olcsóbb szállításáról, vagy ha ez lehetetlen, haddon oda, hogy egyes szállítóknak adott nagy kedvezmény oszolják meg a nép között. (Helyeslés balról.)

Szükségesnek tartja az adóreformot az arányos adózási rendszer alapján; főleg pedig a földadót kell leszállítani.

Amit a miniszter az állategészségügyről mondott, az véleménye szerint is helyes, de szükséges egy szavatossági törvény alkotása, hogy vége vessék az önkényes eljárásnak.

Sürgeti az olcsó marhasó kérdésének megoldását. Óhajtja, hogy a vízjogi törvény revízióját mielőbb eszközöljék, mert az e téren tapasztalható hiányok és erőszakosságok megszüntetését az ország érdeke követeli.

Végül szól még a szakférfiak nevelési rendszeréről s kijelenti, hogy mivel az eddig követett földmivvelésügyi politika iránt a legcsekélyebb bizalommal sem viseltetik, a költségvetést nem fogadja el. (Zajos helyeslés balról.)

Elnök az ülést öt percre felfüggeszti.

Szünet után az elnöki széket Teleszky István foglalja el.

Onódy Géza a kormány mezőgazdasági politikáját bírálta beszédében, melyet teljesen elhibázottnak tart.

A mezőgazdasági válság, mely népünkre oly nyomasztólag nehezedik, nem kizárólag minket sujt, hanem nemzetközi jelleggel bír, érinti a többi államokat is, de egyiket sem oly mértékben, mint hazánkat.

A miniszter a baj okainak kutatására és megszüntetésére nemzetközi kongresszust akar tartani.

A maga részéről a kongresszustól nem vár semmit, mert hiszen régi dolog, hogy a kongresszusok igen jók a bankettezésre, tósztozásra és testvéri ölelkezésre, de egyéb hasznuk alig van.

Hogy mezőgazdasági terményeinknek oly alacsony az ára, annak okát nem abban látja, hogy nem vagyunk képesek versenyezni a világpiaccal, hanem abban a merkántil politikában, mely behálózza iparunkat, kereskedelmünket s mezőgazdaságunkat egyaránt s mindent a maga érdekeinek előtérbe tolására akar fölhasználni.

Hosszasan foglalkozik ezután az örlési kérdéssel s azt mondja, hogy a buzabehozatalt azonnal meg kell tiltani, ha csak azt nem akarjuk, hogy mezőgazdaságunk az örvényben teljesen elmerüljön.

A kormány liberálisnak vallja magát, de korántsem liberális. Mutatja már az is, hogy teljesen a merkantilizmus szolgálatba adja magát.

A költségvetést nem fogadja el. (Éljenzés balról.)

Bernáth Dezső: A mezőgazdaság érdekeire a mi kormányaink soha sem voltak kellő tekintettel. Így azután nem csoda, ha eljutottunk oda, ahol most vagyunk.

A minisztériumban sok mindennel foglalkoznak, csak épen azzal nem, amivel főleg foglalkozniok kellene.

Kimutatja, hogy minő helytelen a minisztérium szervezése, amidőn épen azon szakosztályok hiányzanak a minisztériumban, amelyekre a legnagyobb szükség van.

A költségvetést nem fogadja el.

Ülés vége 2 órakor.

Tolerancia.

I.

A régi Byzancban hajdanában élt egy férfi, úgy hívták, hogy Hecebolius. Őkelme a megtettesült óvatosság, ravaszság, kétszínűség, nagyképűsködés volt, — szóval oly erényekkel tündökölt, melyekkel egy kompakt kormánypártban ma is sokra vihette volna. Mig Nagy Konstantin uralkodott, Hecebolius volt a legbuzgóbb keresztény; mikor pedig Julián, a hitehagyott jutott a császári trónra, aki a letűnt pogány világot szerette volna a kereszténység ellen új életre ébreszteni, — Hecebolius volt a legtüzesebb hirdetője a pogány eszméknek és szokásoknak. Mikor pedig Julián szerencse csillaga is letűnt s újból győzött a megváltás jele, — a szent kereszt: Hecebolius megint csak keresztény lett. Földre vetette magát a templom ajtajában s nagy hangon kiáltott a ki-be járókra: tapossatok meg engem, mert én csak haszontalan sava vagyok a földnek!

Nemde mintaképe ez a Hecebolius a toleranciának?

Volt olyan idő is nem régen, mikor egy protestáns prédikátor, **Mayr Keresztély**, reggel a katolikus templomba ment, ahol arca borulva vett részt a szent

misén; — azután a protestáns imaházba ment, ahol prédikált és az Úrvacsorát osztotta ki; — innét a zsidók zsinagógájába sietett, hogy a Thóra olvasást el ne mulasztja; — délután a mennoniták gyülekezetén vett részt, mint vendég; — este pedig a szabadkőműves páholyban fejezte be egész napi, mint ő gondolá tisztességes fáradozását.

Nemde ez is mintaképe a toleranciának?

De mit is jelent ez a szépen hangzó idegen szó?

Nézzünk kissé a szeme közé, mert nem nagy ritkaság mindenfelé hallani, hogy a katolikusok így megaműgy nem toleránsok.

Tolerancia annyi mint türelem; a mások úgynevezett meggyőződése iránt való elnézés, különösen a vallási elvek és igazságok békében hagyása, nehogy a más nézetten levők ingereltessenek. A gyakorlati életben pedig tolerancia alatt a különböző vallásuak békés együttélését értjük. Ez a tolerancia szó értelmének közönséges használata.

Tehát a mások nézetét vagy meggyőződését mindenkor tisztelettel fogadja, vagy pláne igaznak is elismeri az igazi toleráns, s nehogy ellentmondani kényszerüljön, véget vet a további tárgyalásnak e szavakkal: hagyjuk ezt; ne beszéljünk erről.

Azaz ha te katolikus vagy, nem szabad valami nagyon hangosan mondanod: egyedül a katolikus anyaszentegyház Krisztus igaz egyháza, pláne azt, hogy az volna az egyedül üdvözítő egyház, — ez megbocsáthatatlan intolerancia volna a protestánsok ellenében! „Aki állítani merné, hogy az egyházon kívül nincs üdvösség, azt ki kell kergetni az országból,” mondá Rousseau a vallásbeli tolerancia föltalálója és atyamestere.

Neked nem szabad azt mondanod, hogy Jézus Krisztus a megígért megváltó és üdvözítő, — az szűkeblű intolerancia volna a zsidókkal szemben. Nem szabad állitanod, hogy Krisztus igaz Isten és a királyok királya, — az nagy intolerancia volna Voltaire ész-elvűjeivel szemben, s valóságos ingerült elvi támadás a modern állameszmék ellen.

Ha te toleráns akarsz lenni a fölvilágosodott kor kivánalmái szerint, akkor tiszteletteljesen kell fejjel bólintanod, mikor egy Vogt Károly Genfben kimondja a földrendítő nagy igazságot: „Az ember a majom ivadéka.” Tisztelettel kell eltelned, ha egy másik tudós állítja: nincs Isten; — a kereszténység csak mese; — a föld valóságos bolondok háza csak; — minden gonoszság meg van engedve stb. Neked nem szabad ezen legbensőbb meggyőződésű elvekkel ellenkező nézetet nyilvánítani, — az megbélyegző intolerancia volna.

A modern világ így alkalmazza a toleranciát.

Sajátságos, hogy a világ mindenekelőtt minket katolikusokat kötelez toleranciára, vagy megfordítva, minket kiált ki leginkább intoleránsoknak. De még sajátosságosabb mikor elő is írják, hogy miben álljon ez a mi toleranciánk. A tapasztalat bizonyítja, hogy tőlünk ilyen toleranciát kívánnak: 1. minden jogot és jogos tulajdont szó nélkül engedjünk elvenni, s nagylelkűen mondjunk le az ügyekről, hogy valamit újra visszaszerezhessünk; 2. minden téren és ágon ellenkezés nélkül engedjük magunkat kiszorítani, nyomni, meg rugdosni, meggyalázni, anélkül, hogy csak egy szót is mondhatnánk védelmünkre; 3. tartsuk mi magunk is nevelés és mindenek fölött babonásnak a saját vallásunkat; dogmáink elferdítését, szertartásaink kigúnyolását, intézményeink gyalázását rakjuk csak türelmesen zsebre, — ez az igazi tolerancia!!

Pedig a maga valóságában mi egyéb ez, mint a legérzékletlenebb közönyösség, mint a legvadabb intolerancia minden vallás, de leginkább a katolikus vallás iránt? Mi egyéb ez, mint minden vallást egyformának tekinteni?

Már pedig ha tolerancia alatt minden vallás egyformaságát, vagy minden vallásos érzet közömbösségét értik; akkor a tolerancia a legszánandóbb gyöngesége az emberi értelemnek és jellemnek, — ez megvetése az igazságnak, valóságos istentagadás.

De hát a dolog mégis csak így áll. Szerencsénk, hogy a tolerancia ezen apostolainak üres beszédeit — frázisait képesek vagyunk elemezni, s biztos kézzel foghatjuk meg, mi hova céloz. Mindenkit élni kell hagyni; nem szabad szükkeblünek lenni, hiszen minden vallás egyformán jó; sőt a vallásra nem is kell valami nagy ügyet vetni, ha csak becsületesen él valaki; mindenki úgy csinálja a dolgát, hogy rajt ne csipjék, ez a fődolog; stb. . . . Ez és ehhez hasonló beszéd foly a tolerancia apostolainak a szájából szüntelenül. És ebben nincs is más hiba, csak azaz egyetlen egy, hogy katolikus embernek illetlen toleranciának hódolni nem lehet, nem szabad. Mi tudjuk, s megdönthetetlen okoknál fogva megvagyunk győződve, hogy csak egy Isten van; hogy csak egy Krisztus, Krisztusnak csak egy igaz anyaszentegyháza van. Mi tudjuk s meg vagyunk győződve, hogy ezen egy igaz anyaszentegyház, mely a hitet és a malasztesszüközöket változatlanul és romlatlanul megőrizte: a római katolikus anyaszentegyház. És ezen szent meggyőződésünkön kifolyólag szívünk meleg részvételével sajnáljuk, hogy oly sok hallhatatlan lélek nélküli részben vagy egészben az isteni malaszt eszközeit a szentségeket, melyek az anyaszentegyházban vannak csak híven megőrizve; s az a mi legforróbb kívánságunk, hogy a tévelygők, a szakadárok minél előbb föltalálják az igaz hit világosságát, eljussanak az üdvözítő anyaszentegyház ölébe. De azt soha, de soha sem jelenthetjük ki még a tolerancia nevében sem: mindegy az, akár ki mit hisz, a vallások mind egyformán jók!!

Mekkora a természetbuvárok öröme, ha valahol valami újat fődöznek föl! És miért ne lenne nekik azért az emberiség hálás? Csak az igazságot ne tagadják le azok a merész buvárok! A fagygyu gyertya pislogó fényénél mily nehéznek látszik manapság valami könyvet olvasni? Miért? . . . Lám pedig a fagygyu gyertya fénye toleráns, — és megtűrjőkora sötétséget. Az olaj mécses sem előnyösebb, pislogó fénye toleráns, de azért elég fénye van. Azután jön a miligyertya ez már kevésbé toleráns, — de mégis. Végül a gáz világítás és a villamos fény következik. És miért szeretik a fizikai világban a gáz vagy villam fényt jobban mint a gyertya világot? Mert az nagyon is intoleráns a sötétséggel szemben.

Ha pedig kilépünk e szabadba verőfényes nappal, és az égbolt királya a vakító fényességű nap, ragyogó sugár díszben a derült égen ott tündöklök: miért örül ennek jobban az egész élő természet, mint az éj millió csillagfényének? Mert a nap milliárdnyiszor intoleránsabb a sötétség iránt, mint akármilyen földi fény. A nap, melyet a Mindenható helyezett az égboltra, elűz minden sötétséget a földön, bevilágít a legmélyebb gödörbe, a legszűkebb völgybe is. De a nap nemcsak világít, hanem melegít is; világában és melegében életerő rejlik, millió és millió virág fakad ki éltető hatása alatt, és dicsőítik egész pompával a Mindenható teremtőt.

És most jön Jézus Krisztus a világ világossága lelki értelemben, és Ővele szemben, a tolerancia nevében azt követelik tőlünk, hogy holmi pislogó mécs világot, vagy kinosan lobogó fagygyugyertya fényt egyfor-

mának jelentsünk ki a világ világosságával. Krisztust egyenlőnek mondani akármilyen pity-poty ujitó vagy szakadással, — nem valóságos észborjázás ez!? vagy magyarul mondva: ostoba, álnok tolerancia az, a mely minden vallást egyenlő jónak mond. És nem más, mint az igazság meghamisítása, sőt egyenes letagadása.

Ilyen fajta toleranciáról természetesen az anyaszentegyház mit sem akar tudni, még csak ismerni sem akarja. Innét a kiolthatatlan gyűlölet és veszett düh ellene. De hát épen ez a leghatalmasabb bizonyíték igazsága mellett. Ha a hit holt volna, talán lehetne hallgatagon elhaladni sirja mellett; de mert mindenki beleköt, mindenki belebotlik: az elenyészhetetlen erejének a tanu bizonyossága? Mi nem vagyunk sem urai, sem fölfödözői az igazságnak, melyet a hitvallás elénk szab. Mi csak szolgálai vagyunk az anyaszentegyháznak s ez által az Isten szolgálai. A vallási igazságok toleranciája nem lehet más a mi szemünkben, mint szégyenlet és hütlenség Isten, — az örök igazság iránt.

TÁRCA

Krónika.

*Istenem, Istenem, mi megy nálunk végbe?!
Épületes dolgok jönnek a napfényre,
Meghízhatna tőlük a liberál banda,
Mely a mai kort úgy éjig magasztalja.*

*Sikkasztások vannak napirenden mostan,
Leleplezés járja gőzerővel gyorsan;
Hozzá csatlakoznak a hamis kártyások,
Ugye magyar népem, ez talán csak már sok!*

*Bizony nagyon sok már, a mi itt történik,
Kiváncsian lesi mindenki a végét.
Hej! nem egyhumar lesz e bün-kornak vége,
Ujabb csunyaságok jönnek tetejébe.*

*Hogy példát említek, itt a Babó tette,
Kártya keverését ügyesen értette;
Játszott addig, miglen egyszer raja csipték,
Tudom, nem lesz kedve „paklizgatni“ ismét.*

*Egy képviselőnek diszére nem vdlik,
Ha a zöld asztalnál naphosszant csak játszik,
És ha a játékot hamissággal üzi,
Népképviselőnek nem lehet megtűrni!*

*Jól megfiggyeld népem, kire bizod magad,
Reményt kibe vethetsz, kibe' van bizalmad?
Mert ha Babó-féle hősre adod voksod,
Magad a becsület jelétől megfosztod.*

*Képviseled legyen tiszta, igaz jellem,
Foltot ne találjon rajta barát ellen;
Csak a tiszta lelkü ember méltó rája,
Hogy képviselőnek bejusson a Házba.*

*Magyar nép! ha majdan választások lesznek,
Láss utána buzgón, ne maradj te veszteg.
Oly követet válaszs, a ki hü néppárti,
És én biztosítlak, nem fogod megbánni!*

Lantos.

A ternó.

— A „Magyar Néplap” eredeti tárcája. —

Irla: Kerék Zoltán.

Bogdán Menyus bátyánk azt szokta mondogatni jó pillanataiban az anyjuknak:

— Ha én egy szép napon elmegyek a lutris boltba és kocsin látsz haza jönni, akkor örömdben üsd be valamennyi ablaktáblát; verj be minden ajtó üveget, ne kimélj semmit! érted? semmit, mert akkor beütött a ternó.

Zsófi néni ilyenkor fel se pillantva kötéséről, csak bólingatott rá tornyos fejkötőjü fejével:

— Bizony! bizony! Bár ugy tehetnék.

Ez a kijelentés rettenetes volt Menyus bácsitól, mert hirhedt zsugorinak volt kikiáltva, a ki csak egyre nem sajnálja a pénzt: a lutrira. Az volt a szenvedélye. A szegényeket gorombán elkergette, de ha jött egy részeges banya és nagy titkolózva fülébe sugta álmában látott számait, biztosan dus borralaló ütötte a markát.

Ágyánál a fal tarkállott már a számaitól, mert az álmában látott számokat felébredésekor sietett a falra irni, nehogy reggelig elfeledje. Aztán horkolt megint tovább. — Másnap első dolga volt a látott számokat megtenni.

— Egyszer csak be kell, hogy üssön a ternó, — szokta volt mondani. — A szerencse is olyan, mint a szép asszony: sokáig járát maga után, sokszor fűgét mutat; de ha kitartóan udvarlunk neki, majd csak meghallgat egyszer. E szavakkal jelentősen hunyorított szemével s dörzsölgette száraz kezeit.

Köpcös kis emberke Menyus bácsi, tekintélyes potrohhal, rövid, vastag nyakát csak úgy fojtogatja a szoroson reá csavart nyakkendő, mely miatt rendszeren oly vörös az arca, hogy minden percében szélhűdéstől lehet féltetni. Bozontos nagy fején egy ütött kopott cylinder fészkel, versenyezve zsirosságban a térdig érő, lebernyeges kabáttal, mely olyan kirívóan vörhenyes rókaszinű, hogy a szomszéd földesur Caró Cicke agarait korbácsal sem lehet elszoztatni arról a botránys tévedésről, hogy Menyus bátyánkat ne nézzék rókának. Valahányszor ott hevernek a kapui előtt tétlenül ási-tozva és meg pillantják, uccu neki! rohannak hangos ugatással utánna és ugyan kell Menyus bácsinak forgó-lódnia, meg hadonáznia a botjával, hogy tiszteletteljes távolban tarthassa őket a lábikrájától és hogy valami-kép a bestiák fogai közt ne maradjon a kabátja csücske. Ilyenkor aztán mindig bosszusan dörmög; de azért első izben kikereste a „legujabb valódi egyiptomi álmos

könyv”-ben, hogy „Agár kutyáktól megtámadtatni nem jó: 13., 71., 2” — és a lutriba rakta. Kabátjához hasonló színű mellényének zsebei tömve voltak rendszeren reskontókkal. Bö nadrágját rendszeren oly hosszúra szabatta, hogy egész sor ráncot vetett nagy cipője felett, melynek sarkai nagy vonzalommal látszottak egymás iránt viseltetni, annyira összetipródtak.

Augusztus végén, egy szép délután Menyus bácsi a piacon keresztül egyenesen a trafik felé iparkodott, mely egyszersmind lottógyűjtőde is volt.

Mellette imposztor unokaöcsese, Gyuri somfordált. Egyébként pajkos arcán valami kőös kunyoráló vonás ült. Látszott rajta, hogy vásik foga az öreg ur bankóira. Menyus bácsi azonban rendíthetetlen.

— Nem adok s punktum! De nem is adhatok. Honnan?! mondd csak, Gyuri öcsém? Koldus vagyok, a számtól kell, hogy elvonjam a falatot. Itt Menyus bácsi kihuzta zsebéből nagy kockázott zsebbelijét, hogy szeméit megtörülgesse. — Megvonom magamtól a mindennapi kenyeret, hogy megkisértem a jóléthez jutást. Várj csak várj, Gyuri öcsém! Most nincs pénzem; de lásd, itt van három nagyszerű számom: 18, 7, 23. ezt meg kell, hogy tegyem; ha beüt a ternóm, egy ropogós százás üti a markodat!

— Becsületére mondja, Menyus bácsi? kapott a szón Gyuri.

Menyus bácsi kiegyenesedett és tekintélyes mozdulattal toltá homlokára pápaszemét.

— Mi-micsoda?! Mikor szegte meg, te kölyök egy Bogdán Menyhért a szavát? Mi? He?! Gyuri azonban nem várta be az ezt követő leckéztetést, hanem elpárolgott Menyus bátyánk köréből.

Menyus bácsi meg egy darabig nézett utánna nagy hümmögve, azután elbaktatott a trafik felé és bediktálta: — 18, 7, 23. Jó számok, nagyon jó számok! Álmomban egy nagy kigyó hevert az árokban és ezek a számok látszottak rajta: 18 a fején, 7 a hátán, 23 a farkán. Jó, nagyon jó számok, ki kell, hogy jöjjenek!

Mulhatatlanul nyernem kell!

Haza felé menet kiszámította, mennyit nyer a ternón. Huszezer forintot.

Tyüh: egy egész vagyon! . . . Annyira elmerült a nagy számolásba, hogy majd beütötte az orrát, egy egy szembe jövő alakba.

— No! no! Hát nem elég széles az ut, atyafi? — rivált Menyus bátyánk, — hát nincs szeme, hogy fényes nappal . . . Ejnye ilyen-amolyan adta-teremtette kölyke! — ordított botját emelve, mikor felismerte Gyurit, a ki csodálatos módon ép oly elmerülten jött vele szemközt kezében egy sürgős levéllel.

Gyuri persze nem várta meg a dolog végét, hanem bocsánatkérések közepette, odább indult a posta felé, ott hagyva Menyus bácsiját az ut közepén.

— Nem értem mi lelte ezt a kölyköt, pár nap óta egészen megbolondult. Csakhogy már egyszer elmegy az iskolába! Egy kenyérpusztító ingyenélővel kevesebb lesz a házamnál . . .

Három nappal később, Gyuri lélekszakadva szaguldott a kertben hátrafelé a méheshez, a hol Menyus bácsi délutánonkiunt szundikálni szokott.

Egy indiánhoz méltó üvöltéssel lökte be az ajtót és beesett rajta, majd az ölébe hullva Menyus bácsinak, aki békés álmából ekként felriasztva azt vélte, hogy egy rabló-banda ül már a nyakán, és majd a guta ütötte meg ijedtében. Gyuri be sem várta, hogy reá ripakodjék Menyus bácsi, hanem rákezdte.

Heuréka! Vivát! Menyus bácsi, beütött a ternó. Hurráh száz forint! — És örömeiben olyan for-

dulatokat csinált, hogy egy prima ballerínának is dicsőségére vált volna.

Menyus bácsi reá rohant és befogta a száját.

Hallgass már te szerencsétlen! Hiszen úgy bömbölsz itt mint egy viziló! Az egész szomszédságot fel-lármázod.

Hát csakugyan igaz? Nem tévesztetted el? Mi?! he?

E kérdések alatt azonban reszketett a nagy izgatottságtól, és egész szederjessé vált az arca.

Gyuri égre-földre esküdözött, hogy igaza van. Erre aztán Menyus bácsi is kiiramodott a lutris ház felé, úgy, hogy a fúrge Gyuri alig lihegett a nyomában. Az utcán azonban már mérsekelte lépteit, nehogy a járókelők kiolvassák az arcából hallatlan szerencsését. Mikor már csak pár lépésnyire voltak a lutris bolt táblájától, majd kinézte a szeméit a nagy iparkodástól, mialatt sűrűen törülgette zsebkendőjével a fejét, melyről csak úgy csurgott az igazság.

Való igaz volt. Gyuri nem tévedt, ott fehérlettek már messzi-ől a kedves számok: 18. 7. 23. Gyuri itt újra megakart eresztetni egy üdvrivalgást hanem Menyus bácsi egy kemény oldalbökéssel a torkába nyekkentette a szót.

— Hallgass már te szerencsétlen! Ne áruld el időnek előtte! Kedves Gyuri öcsém, legyen eszed és hallgass, még rám csöditéd az éjjel valamennyi kapcabettyárt a környékről. Ne szólj még a Zsófi nénédnek sem, érted-e?! Gyönge szegény, még örömeiben rosszul lehet, és kifecsegi . . .

Azzal vonszolta öcsését karonfogva hazafelé.

— Hát az ígért száz forint? — Kapott végre a szón Gyuri.

— Mit száz forint? Csakugyan annyit ígértem: . . . Nem ötvenet? Elég neked ennyi is. Mit csinálnál annyi tenger pénzzel?

— De bizony száz forintot ígért Menyus bátyám, ha beüt a ternó. Hurr . . .

Itt újra neki akart fogni a hurrázásnak; de az öreg ijedten fogta be a száját.

— Nem hallgatsz már, te szerencsétlen! jól van no. Megkapod a száz forintodat. De aztán pusztulj is előlem te iskola kerülő!

Még ma bemegy Z.-be a kollegiumba, úgy is elseje van, érted-e?

Ezalatt haza értek. Ott bent azután át is adta Gyurinak a száz forintot titokban, hogy Zsófi néni mit se tudjon a dolog felől. Gyuri aztán sietett is elpárologni.

Menyus bácsi pedig rohant megint hátra a méhesbe. Ott aztán már nem tartott semmitől, leoldta nyakáról a kendőjét mely már megfojtással fenyegette, lehemperegett a gyékényre és mint egy gyermek rugdalt, kapálózott örömeiben a lábaival. Másnap alig várta, hogy elmeheessen gyönyörködni a számaiban. Zsófi néni pedig odaült az ablakhoz, és szokása szerint fejtegette a harisnyákat. Egy félóra elteltével gyors kocsirobogást hall, kitekint és ott látja férjét egy idegen ur társaságában, a mint éppen a kapu előtt megállítják a kocsit.

A jó léleknek, a ki egész életén át rabja volt ura akaratának és szenvedélyének, erre eszébe jutott férje évek óta ismételtetett meghagyása, nagy szerencsét sejt, elfogja a váratlan öröm felugrik és zsupsz! egy ablakot a másik után kezdi beverni a felkapott zsámolylyal. Menyus bácsi, a kit féleszméletlenül akkor emeltek ki a kocsiból, feltekintett a nagy csörömpölésre és majd kővé

vált ijedtében, látván, hogy mit művel kedves élete párja.

— Megállj asszony — ordított elkékülten. — Ne ölj meg! Ugy is tönkre vagyok téve! Végem van! . . . Jaj a lábam! — szisszent fel utánna, olyan lamentációt csapva, hogy Zsófi néni azt sem tudta hol áll a feje a nagy rémülettől.

Az orvos, miután Menyus bácsi lábát kellően bepolyázta deszkák közé, és lefektette, elbeszélte neki a történeteket. Az öreg ur, szokása szerint, ma reggel elment a lutris bolt felé és előhuzva mellénye zsebéből a céduláját, meglepéssel nézett a táblára. Egyszerre azután csak elfehéredett, a fejéhez kapott, majd dühösen berontott a boltba és rávetette magát a mit sem sejtő Nyakigláb zsidóra, Ábel urra.

— Haramia! sikkasztó! Hova tetted számjaimat?! — ordított rá — rögtön tedd vissza, mert megfujtalak! — És ugyanesak rázta, fojtogatta a megijedt zsidót, a ki hiába esküdözött, hogy a mai számok helyesek, a a tegnapiak előtte megfajthetetlen elnézésből kerültek a táblára. Menyus bácsi azonban nem volt erre rábirható. A vége ezután csak az lett a dolognak, hogy a boltos és két segédje nem éppen a leggyöngédebben „kihelyezte” Menyus bácsit a boltból a piacra. Ott is maradt a földön, féleszméletlen, kifecamodott lábbal.

— Hol a lutricédulám?! Viszik a ternómat! — kiabált a mellékszobában Menyus bácsi lázas álmában, mire az orvos félbeszakítva elbeszélését, hozzá sietett, követve a szeméit törülgető Zsófi nénitől.

Az imposztor Gyuri levele, melyet egy temesvári barátjához intézett, idézte elő az esetet. A levél így szólt:

„Kedves barátom! Légy szives és sürgönyözd e levél vételének napján délutáni egy órakor a következőket: Ábel Jakab, kezelő. Nagy-Piripócs. A mai húzás eredménye: 18, 7, 23, 76, 48.“

HIREK

A pápa adományai. Ő Szentsége rendeletéből a husvétii ünnepek alkalmából az apostoli alamizsnás Róma város szegényeinek 30.000 lírát osztatott ki, a szükségét szenvedő papság részére pedig 4000 lírát. Ez összesen felül még 15.000 lírát utalványozott ki ő Szentsége a pápai alkalmazottak részére.

Tisztelgés a hercegprimásnál. A katolikus egyesületek kongresszusának küldöttsége csütörtök délelőtt tisztelgett Vaszary Kolos, biboros-hercegprimásnál. A küldöttség tagjai voltak Esterházy Miklós Moric gróf vezetése mellett Szapáry István gróf Pintér Kálmán, a budapesti katolikus kör elnöke, Kiss János dr. a Szent-István-Társulat igazgatója és Gyürky Ödön dr. a budapesti katolikus kör titkára. Ő eminenciája a küldöttséget nagy szíveséggel fogadta, a kongresszus diszelnöksége elfogadására a legnagyobb örömmel késznek nyilatkozott s megígérte, hogy a szent ügy érdekében a maga részéről minden lehetőt elkövet. Végül áldását adta a megjelentekre s ezzel a tisztelgés véget ért.

Százhusz éves pör. Szegeden most hoztak ítéletet egy 1773-ban megindított pörben. A pöriratokat három nyelven: latinul, németül és magyarul szerkesztették. A pört Rodli Ferenc örökségéből Szeged folytatta a szegedi Szücs-család ellen.

A budapesti kath. népkör e hó 12-én vasárnap felolvasással és társasvacsorával egybekötött estélyt tart. Az estély kezdete 7 órakor. Bankett-jegyek 50 krba kerülnek. A részvétel levelezőlapon is bejelenthető. A felolvasásokat *Budai* Aladár titkár és *Szlavik* Mihály tartják. Az estély igen sikerültnek ígérkezik.

Szent-István jobb keze. A budavári Mátyás-templomban Szent-István kápolnáját, amelyet 1450-ben Gara Nándor építtetett, úgy alakítják át, hogy annak egyetlen főpontja a nagy oltár legyen. Ezen helyezik el állandóan Szent-István királyunk jobb kezét. Az átalakítás költségeit Vaszary Kolos bibornok érsek, hercegprimás viseli.

III. Béla király temetése. A budavári Mátyás-templom kriptájában már megtették az előkészületeket dicső emlékü III. Béla királyunk és felesége, Antiochiai Anna földi maradványainak eltemetésére. A krypta egyik fülkéjében nagy román stílusú, vörös márvány-siremléket állítottak, ebbe helyezik a királyi csontokat tartalmazó két ércoporsót. A temetés rendezésére országos bizottság van alakulófélben, amely néhány nap múlva már meg is kezdi a szükséges tárgyalásokat s a kiadások fedezésére való pénzadományok gyűjtését.

Liberális furfang. Az ország felső részénél nem volt áldottabb föld liberális kormányaink szemében, mert tucatszámra szállította a mindenre „igent“ bólintó husosfazékpárti képviselőket. Lámpával se lehetett volna ott eddig ellenzéki érzelműeket találni. Mióta azonban a „Magyar Néplap“ testvérlapja, a tótnyelvű „Krestan“ megindult, azóta minden megváltozott. A nép szeme fölnyílt s ezzel a liberális atyafiak becsülete úgy elolvadt, mint augusztusban a hó. A jó tót nép önérzete annyira föltámadt, hogy a hóhérok sehogyse tudnak boldogulni vele. Hallani se akarnak többé liberális jelöltől. Aki azt meri mondani, hogy: „én a kormány szolgája vagyok“ azt lócitrommal dobálják ki a faluból, mint tavaly a rózsahegy-i képviselőt. Természetes dolog, hogy ezek az állapotok egy csipetet se tetszenek a husosfazékpárti képviselőknek. Nagy siránkozást és óbégatást visznek véghez már hónapok óta. „Igy elvesz a kerület, vége a rebachnak. Mi lesz velünk! Valamit kell tenni.“ Így sopánkodtak a halálra rémült atyafiak s csakugyan tettek is valamit. Mit? Hogy Krestan című tót ujságunk felől tévedésbe ejthessék a népet, ők is megindítottak most április 1-jével egy lapot, melynek ezt a címet adták: „Opravdovy Krestan“, mi magyarul annyit tesz: „Valódi Krestan“. Ebben az „Opravdovy Krestan“-ban aztán a mi „Krestan“-unkat mindenben utánozták. Ép olyan betűket, ép olyan alakot, ép olyan papírost, ép olyan beosztást adtak lapjuknak, mint a miénk. Az árát is 2 forintra tették, amennyi a „Krestan“ ára. Csak egyben nem utánoznak; noha a lapért annyit kérnek mint mi, csak félannyit adnak, vagyis 16 oldal helyett csak nyolcat. Tehát még itt is a rebachot keresik. No hát ennél jobban semmi se jellemezheti őket. Erről teljesen rájuk ismerünk a liberálisokra. Ilyenek ők mindenben. Minél többet kérni a néptől és minél kevesebbet adni neki. Ez az ő elvük, mely az „Opravdovy Krestan“-nál teljesen érvényre jut. A tót nép azonban mindjárt fölismerte a báránnyörbe bujt farkast s a nyakára küldött lapokat cifrábnál-cifrább megjegyzésekkel kocsiszámra küldözi vissza. Ebből meggyőződhetnek a liberális gyászvitézek, hogy az ő kerületüket már semmiféle hamis „Krestan“-nal se lehet biztosítani. A néppárté az egytől egyig, mert a tót nép a néppárt hive szívével léleklél, habár az illavai jómadarak elvbarátainak ez nem is tetszik. Azt mondja a nép: elég volt a csalókból; jöjjön már egyszer becsületes ember is. És he-

lyesen mondja. Le a gazokkal! le a nép kintzóival! le a népjogok zsiványaival! le a husosfazékpártiakkal! Éljen a becsület pártja! Éljen a néppárt!

Liberális módon. Sopron város közönsége kínos jelenetnek volt tanuja Nagyszombaton, a feltámadás napján. A szokásos ünnepi körmenet alkalmával a várakozó közönség soraiban ott volt Havas Lajos törvényszéki bíró és Spiesz Antallal beszélgetett a Széchenyi-tér sarkán. Midőn a menet eléjük ért akkor se vették le kalapjukat. Előlépett tehát Wagner György, soproni bérkocsitulajdonos és felszólította a két beszélgetőt, hogy vegyék le kalapjukat, amit azonban ezek nem tettek meg. Erre Wagner leütötte Havas fejéről a kalapot, azután eltávozott. Havas bíró följelentette a rendőrségnél támadóját, hol minden esetre tekintetbe fogják venni Wagner pillanatnyi fölhevülését, melyet vallásos buzgósága idézett elő. — Havasnak pedig értésére adják, hogy nem került volna valami nagy fáradtságába saját kezével levenni a kalapot fejéről s ezt ha vallásossága nem, hát legalább nevelése is megkívánta volna.

Medvék karmai között. Bernben nagy szerencsétlenség történt. Egy ismeretlen munkás véletlenségből beleesett a medvék ketrecébe, ahol a vadállatok szétmarcangolták. A szerencsétlenség csak reggel tudódott ki, amikor a medvék ketrecét megnézték. A vadállatok az éjszaka folyamán egészen megették a munkás fejét, kezeit és lábait kiszaggatták és a testét össze-vissza marcangolták. Erőszakkal kellett a holttestet elvenni tőlük. Bernben a hatvanas években is történt ilyen szerencsétlenség. Egy angol fogadott, hogy bemegy az állatkert medvéi közé és védelmül csak esernyőjét viszi magával. Be is ment, de csak holtteste került vissza. A medvék rárohantak és széttépték. Néhány évvel ezelőtt egy kis leány öngyilkossági szándékkal éjszakának idején beugrott a medvék közé, de az állatok annyira megijedtek tőle, hogy nem mertek hozzányulni, másnap reggel minden sérülés nélkül mentették ki a ketrecből.

A földalatti vasut. A teljesen elkészült földalatti villamos vasutat f. hó 7.-kén mutatták be Budapesten a főváros és a sajtó képviselőinek. Csodálkozással bámulták a jelenvoltak a nagy művet, mely nemesak hasznos voltánál fogva érdemel dicséretet, hanem meglepő, mint nagyszerű alkotás is. A földalatti vasut a Gizellaterről indul ki s a Harmincad-utca és az Erzsébetter mentén a Deák-Ferenctérre jut, majd a Váci-körut alatt fut tovább az Andrassy-utig, melynek egész hosszában végig-haladva a városligetbe ér. A vasut a Gizella-tértől a kiállítás főkapujáig a föld alatt halad. Ennek közelében cementből készült kapuval fejeződik be az alagut s ezután a pálya az állatkert mellett elhaladva utszínben megy tovább az ártézi fürdőig. A pálya összesen 3695 méter hosszú. A vasut április 20-án fog megnyitni a nagyközönség számára.

Tű a tüdőben. Halleből írják e hó 3-ikáról, hogy egy klostermansfeldi bányász tíz éves lánya hosszabb idő előtt egy gombostűt nyelt el. A Röntgen sugarak segítségével a sebészeti klinikán sikerült a tűt a tüdőben megtalálni és műtét útján eltávolítani.

A Mátyás-templom fölszentelése. A budavári Mátyás-templom eddig csak megáldva (benedikálva) van, de fölszentelve (konszekrálva) nincsen. A fölszentelés április 18-án, szombaton megy végbe. A szertartást Vaszary Kolos hercegprimás fogja végezni fényes papi segédlettel. A templomot és a főoltárt maga a hercegprimás fogja konszekrálni, míg a mellékoltárokat a püspökök szentelik föl.

Királyi kegyelem. Clair Vilnos hirlapírót, a „Keresztény Magyarország” volt szerkesztőjét, sajtórendőri vétség miatt a törvényszék egy évvel ezelőtt 1 hónapi fogházra ítélte. Ezt az ítéletet a királyi tábla megváltoztatta és három havi fogházra emelte e büntetést, amit később a királyi kuria is helybenhagyott. A király azonban megkegyelmezett az elítéltnak s egész büntetését kegyelmi úton elengedte.

Szerénység. A minap, hogy Schuszer Konstantin váci püspök 100.000 forintot ajándékozott egy váci szegény- és kórház alapjára a város képviselő testülete elhatározta, hogy a város Konstantin-ternek elnevezendő piacán szobrot állít a bőkezű főpapa. A püspök, midőn ennek híret vette, fejszóvalva jegyezte meg: „Egész életemben kerültem a ragyogást és fényűző költségek. Az ilyen költséges szobor állítása nem én hozzám való. Állítsanak nekem sziveikben emléket, mely nem veri a szegény várost költségbe.” — Ez az igazi jótékonyosság!

A rágalmazó. Érdekes esküdszéki tárgyalás volt e hó 9.-én Budapesten. Kasits Péter nyug. miniszteri tanácsos, ki az utóbbi időben hirlapi közlemények útján Fejérváry minisztert súlyos vádakkal illette, bepörölte Kabos (Rozenberg) Ede zsidó hirlapírót, amiért az őt egy zsidóliberális lap hasábjain megtámadta és rágalmazta. Kabos az esküdszéki tárgyalás végén hajlandónak mutatkozott a boesánatkérésre, de Kasits a vádlott megbüntetését kívánta. Kabost a törvényszék rágalmazás vétsége miatt három napi fogházra és ötven forint pénzbüntetésre ítélte.

Egy kis nevetni való. A Pestises Hirlap a következő humoros újdonsággal kedveskedik recipiált olvasóinak:

Az első zsidó „Árpád”. Az aradi izr. koma-egyletben is szóba került az ezredéves ünnep s a fölött tanakodtak, hogy mit cselekedjenek olyat, ami a millénium ünnepséghez méltó volna. Ekkor történt azután, hogy a koma-egylet egyik lelkes tagja indítvánnyal állt elő, elmondva, hogy mily módon kívánna ő a millénium emlékét hosszabbra nyújtani. Ez az indítvány azt foglalja magában, hogy ama szegény zsidó fiút, aki május hónapban először látja meg a napot: Árpád névre kereszteljék. E névadási ünnepélyt a hitközség tanácstermében diszgyűléssel kapcsolatosan tartják meg. Ha ennek a kiválasztott milléniumi zsidógyerekek majdan megnőnek karika-lábai, kajla-fülei és görbe orra, büszkén fogja hirdetni, hogy ő élő emléke a milléniumnak, de büszkén fogja viselni ősapja (?) nevét is, Árpádot, vezetéknévét pedig mindenestre „Rákóczi”-ra fogja ötvenkrajcárosítani, hogy annál inkább meglássék rajta az ezredévi emlék. — Tehát mégis csak készülődünk a millénium megünneplésére!

Egy földmives adományai. Mármaros-Szigetről írják, hogy Mármarosmegye egy községében, Krasznisorán *Nosza Fedor* földmivesgazda iskolai, templomi és más egyházi célokra 18.000 frton fölül való alapítványokat tett s ezenkívül a környékbeli községek iskoláira is 3000 frtot áldozott.

A budapesti rendőrség szégyene. Mult számunkban hirt adtunk azokról a hallatlan visszaélésekről s bűnös üzelmekről, miket a rendőrségnél egyes főbb tisztviselők elkövettek. A vizsgálat lázasan folyik s a főkapitány azt minden irányban kiterjesztette. Így most kezdik vizsgálni a januárban öngyilkossá lett Kristyóri Lehel rendőrségi díjnok ügyét is, a kinek sikkasztásaiiban mások is részesek, legalább, mint bűnpártolók. Kristyóri aradi ügyvéd volt, az ügyvédi diplomától azonban sikkasztás és közokirathamisítás miatt meg-

fosztottak. Akkor azután a budapesti államrendőrséghez neveztek ki díjnoknak s a bűnügyi osztályhoz osztották be. Kristyóri olyan bizalmat tudott maga mellett kelteni, hogy később hivatalos pénzek kezelésével is megbízták. A hivatalos pénzekből azonban lassankint kisebb-nagyobb összegek eltűntek s midőn a hiányt nem tudta fedezni, föbe lőtte magát. Folyik a vizsgálat továbbá egy segédhivatali tiszt ellen is, a ki cselédkönyvek kiadása révén sikkasztott kisebb összegeket. Annyi bizonyos, hogy a közel napokban az államrendőrségnél nagy meglepetések lesznek. A vizsgálat minden irányban folyik s a mosás, a melyet Rudnay Béla főkapitány erős kézzel vezet, nagymosás lesz.

Ibolyaszedés áldozata. Megrendítő szerencsétlenség történt Duna-Adonyban. Gaup József, a hajóállomás főnökének felesége 11 éves kis fiával a Dunapartra ment ibolyát szedni. Szedés közben a szegény nő egy rögben megbotlott és a Dunába esett. A hideg vízben görcsöket kapott s nem volt képes magát a fölszinen tartani, bár ott a víz elég sekély volt. Kis fia segélykiáltására előszaladt emberek kifogták a vízből. Szive ekkor még vert. Az előhívott orvos azonnal alkalmazta az élesztési kísérleteket, de minden igyekezete hiábavaló volt — a fiatal asszony meghalt.

Földesgazdák veszedelme. Az utolsó időkben fel-tűnően nagy az olyan végtárgyalások száma, a melyeken egy-egy vidéki szántóvető ember amiatt panaszkodik, hogy a nála járt gépügynök, kitől hosszas rábeszélésre, „részletfizetés” mellett valamiféle gépet rendelt, röviddel azután a nyakába akaszt egy — váltópört. Sohasem irt alá váltót, de azért váltóra pöröli a gyáros. Így járt Babos Ignác rábadoroslói földesgazda is. A mult év elején beköszöntött hozzá az „első prérai gépgyár” zsidó ügynöke, Weisz Henrik s tele beszélvén a fejét, begrattta egy 125 frtos gép megvásárlásába. Mivel pedig az ügynök megrendelő iv kiállítását kívánta, az írástudatlan Babos felkérésére aláírta azt helyette Miháci József, a falu bírāja. Ezen az íráson kívül sem Babos, sem Miháci egyebet nem is láttak, mégis a prérai gépgyár, azt állítva, hogy Weisztől váltót is kapott, ez alapon pörölte később a meglepett földmivest. Egyéb bizonyítékok mellett az írás-szakértők véleménye is az lévén, hogy a váltón levő aláírást az ügynök hamisította, a törvényszék Weisz Henriket felévi börtönnel sújtotta. A bűnpörben a kir. ügyész súlyosabb ítéletért felebbezett.

Pofozkodás a templomban. Kinos eset zavarta meg Kecskeméten a ferencrendiek husvéti istentiszteletét. Egy Kovács Jánosné nevű asszony ugyanis a szomszédját, a ki vonakodott neki helyet adni, arcul ütötte és botrányos magaviseletével megzavarta az istentiszteletet. Azonnal értesítették a rendőrséget, mely Kovács Jánosnét letartóztatta. A botrányhős asszony ellen büntető eljárást indítanak.

Másodvirágzás. A Szegedi anyakönyvvezető előtt megjelent minap Csonka János 75 éves aggastyán két leánynyal. Azt hitték, hogy a leányok eljegyzését akarja közhírré tétetni, de nem az történt, hanem az öreg bácsi, a kinek a két eladó leány unokája van, a saját eljegyzése dolgában járt. Egy 60 éves nőt akar feleségül venni, ha ugyan a második nejétől elválasztanak. Az öreg bácsit elküldték, mivel válópörének eldőltségéig nem léphet jegybe az új asszonynyal. — Meg kéne vizsgálatni Csonka uram koponyáját, nincs-e hiba?

A tanítók fegyvergyakorlata. Az ezredéves kiállítás alkalmából a néptanítók, akik mint póttartalékosok lennének kénytelenek bevonulni, ez idén a bevonulás alól föl vannak mentve. Eszerint a tanítók semmiféle fegyvergyakorlaton nem vesznek részt.

A játék baba. Egy londoni tűzoltó mondja el a következő bájos történetkét: Egykor egy babát kellett a lángokból kimentenem. Egy nagy tüznél ép el akartam hagyni a roskadozó épületet, amikor tudtomra adták, hogy egy kis leány maradt a második emeleten. Sietve újra fölmentem és csakugyan egy kis leányt találtam a kitűzött helyen, bölesőjében szunnyadva. Karján babát tartott a gyermek és amikor megfogtam, látva engem és a lángokat, megijedt és keservesen sirni kezdett. Alig érkeztünk a lépcsőre, a leányka kéréleg kiáltotta: „Dolly! Dolly!“ ez ugyanis a neve az összes babáknak Angliában. Gondolkozás nélkül visszamentem és a mérész késelem dacára szerencsésen és minden baj nélkül értem le, egyik kezemben a kis leánykát, másik kezemben Dollyt, a tüzből kimentett porcellán babát tartva.

Vén lud. Egy markuskai lakos házában ritka nagy kort ért el egy lud. Ez a lud ez idő szerint harminchárom éves és a mellett még nagyon fürge állat.

Fűthető cipők. Feltalálójuk Lüders Richárd Görliczen. Ezeknél a lábbeliknél a talp és a borító bőr között, azbesztrétegbe burkolva, egy pléhviztartó van elhelyezve, mely az aljára elhelyezett izzó széndarabok által tartatik állandó melegen. Egy a cipő oldalán elhelyezett biztonsági szelep arra szolgál, hogy mértéken túl való melegfejlődés esetén a viztartót a szétrepedéstől megóvja. — De jó, hogy már tavaszodik!

E'even fáklya. Debrecenből írják, hogy Tetétlen községben Barcsa Juli 17 éves szép leány az asztalon égő lámpát feldöntötte s a ruhájára ömlő petroleum lángra lobbant. A megrémült leány ijedtében az udvarra futott, bár petroleum ruhájában olyan volt, mint egy égő fáklya. A segítségére jött emberek leszagatták ugyan ruháját, de a szép leány a borzasztó égési sebek folytán pár órai kinlódás után meghalt.

Egy gróf szökése. Dunin-Borkovszki gróf megszökött az inzendorfi magánygyógyító-intézetből. A gróf huszonnyolc éves és ősrégi nemesi családból való; családjá tékozlás miatt gondnokság alá helyeztette. Dunin-Borkovszki két év óta van a gyógyító-intézetben és már több izben próbált megszökni; egy izben eljutott egészen Budapestig, de itt elfogták és visszavitték Inzendorfba.

Eltemetett munkások. Sopronban péntek délben a város közepén levő városháza mellett megrendítő szerencsétlenség történt. A „Szent János“ kápolna lebontásánál ugyanis a torony lezuhant és 5 munkás közül két legényt Halder István és Mosecki Istvánt életveszélyesen megsebesítette. A hatóság szigorú vizsgálatot indított a vállalkozó ellen, a kinek gondatlansága okta a szerencsétlenséget.

Uj katolikus kör. A belügyminiszter a nagy-gymóthi katolikus kör alapszabályait jóváhagyta.

Hitelhagyott keresztény. Lapunk 42.-ik számában megírtuk, hogy Szeverényi János, patvarci kovácsmester többre becsült egy csomó hitvány pénzt, mint lelki üdvösségét s ennek következtében zsidóvá lett, hogy elvehessen egy gazdag zsidó nőt feleségül. Szeverényi alávetette magát a zsidó körülméletlési szertartásnak, ez a műtét azonban oly végzetessé vált reá nézve, hogy vérmérgezést kapott és nagy kínok között meghalt. Iutó példa mind lelkileg, mind testileg!

Elfogott zsidó leánykereskedő. A bécsi rendőrség egy veszedelmes leánykereskedőt tartóztatott le a Lipót-városban lakó 60 éves Meschulim Langer személyében, kit nejével és két leányával azonnal átadtak a törvényszéknek. Langer tagja egy nagyon elterjedt leánykeres-

kedő bandának, a mely Galiciából és Oroszországból Bukarestbe, Konstantinápolyba, sőt Amerikába is szállította szerencsétlen áldozatait.

MI UJSÁG A NAGYVILÁGBAN

Ausztria. Tudvaló, hogy Vilmos német császár e hó 14-ikén érkezik Bécsbe és két napi ott tartózkodása következtében f. hó 15-éről elhalasztott polgármesterválasztást április 18-án délelőtt 10 órakor fogják megejteni. Kétségtelen, hogy ismét dr. Luegert választják meg kétharmad többséggel. A belügyminiszteriumban még mindeddig nincsenek tisztában az ez esetben követendő eljárás módja felett.

Csehország. A prágai községtanács egyik utóbbi ülésén kitünt, hogy az ifju-csehek hussziták és így erős állást foglalnak a katolikusok ellen. A tanács ugyanis azt indítványozta, hogy Loyola szent Ignác szobrát, mely 1890-ben a Károly-hid összedőlése alkalmával a Moldvába esett, újból állítsák föl s e célból 800 forint megszavazását kérte. Schreiner dr. (uj cseh) hevesen tiltakozott a szobor felállítása ellen, kifejtvén, hogy azt 1717-ben a jezsuita kollegium emelte az ellenformáció idejében a katolikus egyház győzelme jelül a protestánsok fölött, s így a szobor csak gyalázatát s nem dicsőségét hirdeti a cseh népnek. Burián és Marek kanonokok tiltakoztak ez ellen, sőt utóbbi azt állította, hogy a husszita-kor a cseh nép erkölcsi romlottságának kora volt. Erre az ifju-csehek iszonyu nagy zajt csaptak és azt kiabálták: Nem engedjük husszitaikat bántani. Végre a polgármesternek sikerült lecsillapítani a zajongókat s a közgyűlés a klerikálisok és ó-csehek szavazataival elfogadta a tanács indítványát.

Olaszország. Szégyenteljes és jellemtelen dolgok derültek ki a liberális és szabaddömíves Crispi miniszterelnöki multjából. A legutóbbi pénztárvizsgálatok alkalmával két millió lira hiányát állapították meg a nyilvános pénztáraknál, mely összeg egy részét Crispi kormány-célokra használta el, másik részéről azonban nem tud elszámolni. Rudini márki, a mostani miniszterelnök ezek után Crispi vád alá helyezését fogja indítványozni, dacára annak, hogy Umberto király eddig semmiképpen se akart ebbe beleegyezni. Crispi tehát nemcsak magas állását, nemcsak tekintélyét vesztette el az utóbbi időben, hanem egyuttal becsületét is. — Az olasz csapatok ujabban megint vereséget szenvedtek Afrikában, Tukruf mellett. Erre nézve a következő értesítést közöljük: A tukrufi csata nagyon szerencsétlen volt az olaszokra nézve. A dervisek régi cselükhöz folyamodtak s menekülést szinelve arra birták az olaszokat, hogy őket üldözzék. Baldisszera tábornok szigoruan meghagyta Stevani ezredesnek, hogy ne támadja meg a derviseket, de az ezredes a csata hevében meg-

feledkezett erről a parancsról és vakon belerohant a veszedelembé. E meggondolatlanságnak iszonyatos következményei voltak; az olaszoknak hátrálniuk kellett a nyolcszorta nagyobb ellenség elől. A hátrálás nem ment a legnagyobb rendben. A hivatalos jelentések szerint összesen *háromszáz* ember esett el az olaszok közül, de bizonyos, hogy az olaszok vesztesége jóval nagyobb és legalább ezer ember.

Franciaország. A párisi nők úgy látszik megbondultak. Legalább erre a feltevésre enged következtetni a következő párisi értesítés: Az asszonykongresszus e hó 8-án alakult. Megválasztották Poignonnét elnöknek, a ki aztán izgatottan mondta el megnyitó beszédét, melynek különösen következő részét tapsolták meg erősen: „Azt mondják, hogy mi asszonyok nem lehetünk sem szenátorok, sem képviselők, mert ha megválasztanának bennünket, nem maradna időnk a szerelemre. Hát a mi törvényhozóink? Még soha sem hallottam, hogy bokros államférfiui teendők miatt nincs idejük a szerelemre; sőt ellenkezőleg. A polgári törvénykönyv szerint nekünk önálló nőknek szabad adót fizetni, de legutolsó férfi alkalmazottunknak több joga van, mint nekünk; viszont azonban a büntető törvény-

könyv nagy kegyelmesen részesít bennünket abban a jogban, hogy lefejezhessenek bennünket.“

Ha a francia nőknek egyéb dolguk sincs, mint gyűlésezni s a gyűlésen képtelen badarságokat összefecsegni, akkor ugyan nem nagy örömük telhet a férjeknek, a családi tüzhely körül. És ezt nevezik századvégi felvilágosultságnak!

Spanyolország. A spanyolok háboruja a kubai bennszülöttek ellen még mindig nem akar véget érni. Pavia ezredes utjába akadt egy 500 emberből álló felkelő bandának, melyet Podroero Conchillából elűzött és nagy veszteséget okozott neki. Aldecoa hadoszlopa két napon át üldözte Languelának 1500 emberből álló bandáját, melyet kiveret állásából. A felkelők több házat felgyújtottak, a polgármester titkáriját pedig felakasztották.

Teherán. A persa fővárosban, Teheránban, nagy ünnepi előkészületek folynak. Május 6-án lesz ugyanis 50-ik évfordulója a persa sah trónralépésének s ezt a napot emlékezetessé akarják tenni. Az orosz cár a sah számára gyakorlati hasznu ajándékokat szerzett be. Krupp-féle tábori ágyukkal és löszerekkel fog neki kedveskedni.

Hitélet.

Társulati naptár.

I. ó het	napjai	Szentek ünnep nevei	Társulatok											Jegyzet		
			Halálzás éve	Oltár-egylet	Jézus szent Szíve társulata	B. Sz. Maria sz. Szíve társ.	Legszentebb sz. Assz. társ.	Jézus és Maria sz. szív. skap.	Sz. Háromság skapuláréja	Pájdalm B. A. skapuláréja	Karmelb. gy. B. A. skapulá.	Szepl. fogant. skapuláréja	Rózsafüzér testvértétel		Elő Rózsafüz. társulata	Sz. Gyermek-ség műve
13	Hf.	Jusztin	167	60	60	60	3				7	100, 50,				
14	Kd.	Valer. Tib. Maxim	229	60	60	60	3					100, 50,				
15	Szd.	B. Gonzales Péter	1240	60	60	60	3			T.		100, 50,		1		
16	Cst.	Lambert vt. földm.	IV. sz.	60	60	T.60	3					100, 50,		1		
17	Pt	Aniczét pápa	168	60	60	60	T.3.7					100, 50,		1		
18	Szb	Apollonius vt.	186	60	60	60	3			87		100, 50,				
19	Vn.	IX. Leo pápa	1054	60	60	T.60	3		T.	87		100, 50,	T.	T.	4	
		A héten át nyerhető teljes bucsuk összesen:				— 2	1									

Április 13. Hétfő. Sz. *Jusztin* bölcselő vértanu. Pogány szülők gyermeke, maga is pogány volt felnőtt koráig. Az igazságot kereste. Egy ősz ember a szentírásra utalta. Jusztin tanulmányozta a szent írást és megtért, megkeresztelkedett és buzgó védője lett a keresztény hitnek. Vértanu halállal halt meg 167-ben.

Április 14. Kedd. Sz. *Valerian, Tiborc, Maximus* vértanuk. Valerián sz. Cicelle szűz és vértanu jegyese; Tiborc, Valerián öcsese, Maximus császári ezredes. Pogányok voltak sz. Cicelle érdeme, hogy ke-

resztényekké lettek és vértanui halállal haltak meg 229-ben.

Április 15. Szerda. Boldog *Gonzales Péter* hittvalló. Spanyolország Astorga városában 190-ben született. Éles elméjű, szorgalmas ifju volt. A tudományokban igen előhaladt. Pappá lett. Nagybátyja az astorgai püspök, kanonokká tette, káptalani főesperességig emelkedett. Erről utóbb lemondott. A világtól visszavonult. Sz. Domonkos szerzetébe lépett. Mint szerzetes szónoklataival és a gyóntatásaival sokakat vont az Ur

Istenhez. III. Ferdinand spanyol király udvarába vette, de Péter nemsokára eltávozott a királyi udvarból, hogy a szegény tanulatlan népet oktassa. Felkereste a mezői munkásokat, a hajósokat, révéseket és a keresztény hitigazságokat hirdette nekik. Meghalt 1240 április 15-én. A révések mint védő szentjüket tisztelik.

Április 16. Csütörtök. Sz. *Lambert* vértanu földművelő. Spanyol, Saragossa vidékén élt. Ő keresztény volt, de földesura pogány, aki őt hite miatt többször zaklatta. Mikor a keresztények kiirtására Dioklecian a parancsot kiadta: a pogány földesur Lambertet, mivel a bálványoknak áldozni nem akart, haragjában kardjával épp szántás közben megölte.

Április 17. Péntek. Sz. *Aicet* pápa vértanu. Vértanunak nevezik a sok szenvedés miatt, melyben az egyházat kormányozta, Antonin császár uralkodása alatt. Küzdenie kellett a gnostikus eretnokség ellen. Küzdelmes életét 16-ban fejezte be.

Április 18. Szombat. Sz. *Apollonius* vértanu. Eleinte római tanácsos volt, utóbb miután a szentírást olvasta, és a keresztényi összejövetelekben részt vett: kereszténynyé lett. Rabszolgája feljelentette. Mint keresztény halálra ítéltetett. Lefejeztetett 186-ban.

Április 19. Vasárnap IX. sz. *Leo* pápa IV. Hugo gróf, Konrád császár unoka testvére volt atyja. 102-ben született. A kereszttségben Bruno nevet kapott. A toulai püspök, Berthold nevelte. Mint ifjút kanonokká tette. 1026-ban toulai püspökké választották. Igen buzgón járt el főpapi hivatalában. Szigorú vezeklő életet élt. 1048-ban egyhangulag pápává választották. Ő ellenkezett. De engednie kellett. Zarándok ruhában vonult be Rómába. Mint pápa megalkotta az Istenbékét (Treuga Deit). Erélyesen küzdött a sok visszaélések ellen. Meghalt 1054. ap. 19.

Husvét után II. vasárnap.

Április 19.

Sz. *Lecke*: Sz. Péter I. levele 2. r. 21—25 vers.

Krisztus szenvedett érettünk példát hagyván nekünk, hogy nyomdokait kövessük, ki bünt nem tett; midőn szenvedett, nem fenyegetőzött, a mi bűneinket maga hordozta testében a fán, hogy a bűnöknek meghaljunk és igazán éljünk, kinek sebével meggyógyultunk.

Evangelium: Sz. János 10 r. 11—16 vers.

Jézus a jó pásztor. A jó pásztor életét adja a juhaiért. A béres a farkas közeledtére elfut. A jó pásztor, Jézus ismeri övéit és övéi ismerik őt. Életét is adja juhaiért, Más juhái is vannak, azokat is el kell hoznia és hallgatni fogják szavát és egy akol lesz meg egy pásztor.

Társulataink

Sz. *József főtestvérelete.*

Rómában alakult 1860-ban, sz. Rókus plébánia templomában. IX. Pius pápa ezt 1862 márc. 14-én megerősítette és bucsukkal gazdagította, ugyanazon év szept. 23-án pedig főtestvéreletté tette. azzal a felhatalmazással, hogy minden Rómán kívül sz. József tiszteletére alakult testvéreletet kebelébe fogadhasson és bucsuiból részesíthessen.

Celja: sz. József tisztelete.

A tagok *ajátatossági gyakorlatai*:

Az egész Március havát különösen sz. Józsefnek szentelni, valamint

7 vasárnapot is.

Sz. József 7 fájdalmairól és 7 örömeiről gyakrabban megemlékezni,

házát és hozzátartozóit sz. Józsefnek ajánlani. Naponkint 7 Dicsőséget imádkozni sz. József tiszteletére és a tagok üdvösségeért.

Sz. József övét hordozni, az állapotbeli tisztaságot megőrizni.

A 7 dicsőség imádkozása és az öv hordozása csak ajánlatik.

Bucuk.

Teljes bucsu nyerhető.

1. felvétel napja.
2. a halál órája.
3. sz. áldozásuk napján.
4. Karácsonykor.
5. Kiskarácsony.
6. Vizkereszt.
7. Áldozó Csütörtök.
8. Pünkösöd vasárnap.
9. Urnap.
10. Sz. József napját megelőző kilenc nap egyike. sz. József napja. Márc. 19.
11. Husvét után III. vasárnap.
12. Szeplőtelen fogantatás.
13. Szűz Mária születése.
14. Sz. Mária eljegyzése.
15. Gyertyaszentelő B. A.
16. Sárlos B. A.
17. Nagy B. A.

Nem teljes bucsu nyerhető.

- 1) 7 évi és 7 negyvenedi, ha a hónap első szerdáján a főtestvérelet templomában a sz. József ajátatosságban részt vesznek.
- 2) 100 napi, minden egyes jó cselekedetért.
- 3) 50 napi, minden nap, ha a 7 Dicsőséget elimádkozzák.

Kiváltságok.

1. Minden bucsu a megholtakért is felajánlható.
2. A tagokért végzett halotti sz. mise a kiváltságos oltár előnyével bir, vagyis teljes bucsuval van összekötve.
3. Akik betegség, vagy más elfogadható akadály miatt a teljes bucsuk elnyerésekor megkivántatott, templomot nem látogathatnak, azoknak e felvételt a gyónató atya másra változtathatja át.
4. A főtestvérelet másutt is alakíthat társulatokat és azokat a bucsukban részesítheti.
5. A testvérelet igazgatója megáldhatja sz. József övét s bucsukkal elláthatja.
6. E bucsukban a többi társulatok tagjai is részesülhetnek.

Sz. József övéhez kapcsolt bucsuk.

I. Teljes bucsu nyerhető.

1. A testvéreletbe lépés napján.
2. A halál óráján.
3. Husvét után 3-ik vasárnap.
4. Január 23-án. — B. A. eljegyzése.
5. Márc. 19-én sz. József, vagy a rá következő 7 nap valamelyikén.

Nem teljes bucsut nyerhetnek.

7 évi 7 negyvenedi, ha a testvérelet templomát, vagy kápolnáját az évben legalább négyszer töredelmes szívvel meglátogatják.

60 napit, amikor a testvérelet templomában sz. misét hallgatnak; vagy ha az Oltáriszentséget a beteghez elkísérik, vagy ha ezt nem tehetik, a csengetyű szavára egy Miatyánkot és 1 Üdvözlőt elmondanak, vagy ha 5 Miatyánkot és 5 Üdvözlőt imádkoznak a

megholtakért, vagy pedig ha más valami ájtatossági, vagy felebaráti szeretetet, cselekedetet gyakorolnak.

Kiváltságok: 1. Az összes bucsuk a megholtakért is felajánlhatók.

2. A megholt tagokért végzett halotti sz. mise a kiváltságos oltár előnyével bír.

Vegyések.

A budapesti Oltáregylet adományait jelentik napnap után a kath. napilapban megjelenő köszönet nyilatkozások. Karoljuk fel az egyesületet terjesszük azt. Szenteljük azt a havi 1 órát a legméltóságosabb Oltáriszentségben jelenlevő Ur Jézus imádásának. Életünk legboldogítóbb órái azok.

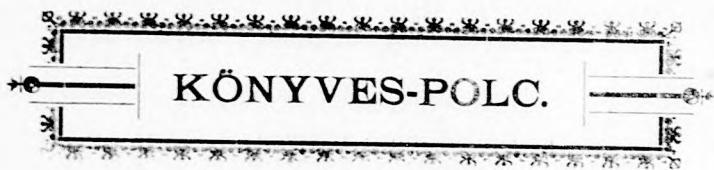
Engeszteljük meg azt a kegyes jó Jézust. Sokat vétének ellene mai szentségtörő áldozásokkal, majd káromlásokkal, majd más megbecstelenítésekkel.

Az Oltáriszentség meggyalázását, tüvel átszurását kívánják a szabadkőművesek (mint azt a napokban is olvashattuk) azoktól, akiket az ő titkos páholyaiban felsőbb rangra szándékoznak emelni. Aki pedig ezt tenni vonakodik, azt irgalom nélkül elteszik a láb alól, amint azt 1891-ben Londonban egy nevelőnővel tették. Ettől is azt kívánták, mikor őt a templommesternői rangra emelték, hogy szurja át az Oltáriszentséget. Minthogy pedig ezt nem tette, összekötözve verembe bocsátották és ott hagyták elveszni. (Magyar Állam.)

A szabadkőművesség ellen alakult liga Rómában Gyümölcs oltó Boldog Asszony nagyszerű körmenetet tartott a Nagyobb Boldogasszony (sz. Mária Moggivire) basilikában levő Salus Populi Romani nevű Mária képhez. Ugyanily körmenetet tartottak Husvéthétfőn is.

Lelki gyakorlatok a Sacre Coeur intézetben Budapesten. A kath. tanítónők száznál többen vettek benne részt három napon át. A lelkigyakorlatok vezetője: ft. Bánik Ignác Jézus társ. Atya volt.

Kath. körök és egyletek. Szepesváralján kath. temetkezési és árva segélyezési egyesület — és Török Koppányon kath. kör alakult.

Ft. Bagossy Bertalan szatmári képző tanár művének „Feladatunk a polgári házassággal szemben” első kiadása 1000 példányban elfogyott és a második kiadás szétküldése megkezdődött. Már ezen körülmény maga is igazolja fenti műnek kiválóságát s megfejt a kiváló érdekeltséget, melyet megjelenése után, általán keltett. Közli az 1894. XXXI. és XXXII. törvénycikkeket, valamint az Utasításokból a szükségeseket. Gyakorlati utmutatást ad a teendőkre nézve. A kath. elveket a legszigorubban kívánja fentartani, az állam törvényei iránti tisztelet módját megjelöli. Első sorban kath. lelkészeknek szól, de érdeklí mindazokat is, kik valamely cimen

a házasság ügyével foglalkoznak, főképen Magyarország törvényhozó testületét és ügyvédi karát. Bolti ára 2 forint. Kapható szerzőnél, vagy kiadónál (Reizer János könyvkereskedő Szatmáron), valamint minden könyvkereskedésben.

A Magyar Gazdaszövetség, mely Károlyi Sándor gróf elnöke alatt most szervezkedik országsszerte, a szövetség eszméinek propagálására „Magyar Gazdák Szemléje” címmel tudvalevőleg folyóiratot ad ki, melyet dr. Bernát István szerkeszt. A szemle márciusi száma most jelent meg. Vezércikkében reá mutat a külföld agrármozgalmaira, melyekkel szemben fokozatosan roszkadozik az u. n. merkantilizmus. Az örökösök csak az agráriusok lehetnek. Ugyanazért szervezkedésre s egyetértő munkára hívja fel a gazdatársadalmat. Egy másik cikk az általános gazdasági válság kérdésével foglalkozik s Magyarországon a buza árhanatlásának okait, eredményeit és orvosszereit tárgyalja. Foglalkozik a mezőgazdaság helyzetével, az uzsorával, a kivándorlással, a vizszabályozások és tagosítások befolyásával, a bérlő-gazdaság hátrányaival, a külföldi versenynyel stb. A buza ára című cikk a hanyatló mezőgazdaság érdekében Európa különböző államaiban megindult mozgalmakról számol be. Szilassy Zoltán a gazdasági szakoktatás kérdését tárgyalja s egy gazdasági szakiskola felállítását sürgeti, melynek szükségességét immár a kormány is elismeri. Rubinek Gyula az O. M. G. E. titkárja a kiegyezés gazdasági kérdéseivel, nevezetesen a vámterülettel, a tarifarevizióval, az őriési engedély szabályozásával, a belföldi vámokkal, a konzulátusi ügygyel, az ipari és kereskedelmi kedvezményekkel, a vám- és kereskedelmi értekezletekkel, az állategészségügyi egyezménynyel s végül a vámszövetség tartalmával foglalkozik, s a szövetségnek 1903-ig, azaz a nemzetközi kereskedelmi szerződések lejártáig való megújítását ajánja. Ugyanezen álláspontra helyezkedett az O. M. G. E. s a budapesti keresk. és iparkamara is. A füzet végül ismereti a német gazdaszövetség idej naggyűlésének és az osztrák Agrartag lefolyását, a gazdasági irodalom terén legutóbb megjelent műveket, a külföld nevezetesebb közzgazdasági eseményeit stb. A Magyar Gazdák Szemléje egész évre 6 frt s megrendelhető a Köztelken.

Színház és művészet.

A magyar királyi operaházban. május 2-án rendezendő diszeloadás alkalmával Erkel Ferenc *István király* című operája a következő szereposztással kerül színpadra: István király — Takáts (azelőtt Odry), Crescimira — Vasquez grófné (azelőtt Reich Irma), Zolna — Ábrányiné (azelőtt Maleckyné), Péter — Beck (azelőtt Bignio), a királyné — Hilgermann Laura (azelőtt Pauli), Imre herceg Broulik (azelőtt Gassi), Vazul — Kornai. A püspök szerepét Ney D. megtartja. — Az operaház legközelebbi balletujdonságnak *S' e a cime*. A szöveget Ridder-Haggard hasoncímű regénye nyomán Beer József írta és Kémény Jenő jelenetelte. A zenét Mader Re-

zső karmester írja hozzá. Ma este színre kerül: „A sevelliai borbély” és „Tous les trois.”

Serédi a népszínházban. A *Madarász* pénteki előadásán Serédit láttuk viszont hosszas szünet után a népszínházban. Serédi Postás Milkája régi ismerős a főváros mindkét oldalának színházlátogatói előtt s Kresányiékknál csak oly szívesen tapsolták, mint péntek este a keményebb deszkákon. Hegyi Aranka két szép solója még Raskó — két esokrot is kapott. Serédi szombaton este a „Próbaházasság” Birikéjét játszotta el, amely darab ezuttal hetvenhetedszer került színre. Ma színre kerül: délután (fél helyárakkal). A 3 kázmér. Este: „Gyerekkasszony.”

A vígszínházban egyre mozgalmasabb élet uralkodik. A nézőtérén, a tágas mellékhelyiségekben megfeszített erővel buzgólkodik a művészek és iparosok raja, hogy május 1-jére, a megnyitásra minden készen legyen. Serényen dolgoznak az irodákban, a színpadon és próbatermekben is. A művészi személyzettel javában folynak a próbák a megnyitó előadásra kiszemelt „Prolog”-ból és Jókai fényes kiállítással színrekerülő „Barangók” című darabjával. Egyidejűleg a legközelebbi műsorba fölvetett darabokra is készülnek. Ezek között első helyen van Bissonnak, a „Válás után” és a „Pontbiquet család” szerzőjének „Az államtitkár ur” című, Párisban, Bécsben, Berlinben bemutatott kacagtató vígjátéka. A megnyitó előadás iránt nagy érdeklődés mutatkozik. Eddig majdnem tízszer annyi jegyre érkezett be előjegyzés, mint a hány jegy rendelkezésre áll. A felémelt helyárakból ilyen formán szép kis összeg jut a magyarországi hírlapírók nyugdíj intézetének és a melynek javára az igazgatóság a megnyitó előadás jövedelmének jelentékeny részét följánlotta. Ünnepi előadás lesz a megnyitó előadás, méltó előestéje az ezredéves ünnepek első napjának. Az előadáson jelen lesz a király is, sok főherceg, a bécsi diplomácia tagjai, a közös, a magyar és az osztrák miniszterek, valamint a monarchia közéletének számos kitünősége.

Közigazdaság.

A vetések állása.

Végre, hogy kedvezőbb híreket jelenthetünk. Ma már az országnak csaknem minden részében kedvezőbbre fordult az időjárás ugyan még az éjjel is hűvös volt, de már a dérnék alig volt nyoma és így a remélt javulás immár gyorsan is bekövetkezhetik. Különben is az őszi vetések, — amint ez a hivatalos jelentésből is kitünik, — tulnyomó részben jól állanak s országos átlagban úgy a buza, mint a rozs, közepesnek jelenthető; de még a repce is türhető az országban, ámbár ez a növény a tél folyamán sokat szenvedett, különösen azokon a vidékeken, hol hótakarója nem volt a repcének. Az őszi búzával bevetett terület nagyságra aligha változott sokat; legföljebb néhány ezer kat. holddal tűnhetik majd ki a különbség és így előreláthatólag az ideai buzatermésünk kielégítő lesz. Ha a fejlődési folya-

mat rendes állapotban halad, még megérhetjük, hogy a mult évi termésnél is kedvezőbb eredmény jó a gazdák mag- és raktáraiba. Az őszi rozsszal bevetett terület is keveset változott; minthogy a rozs is meglehetősen jól kitelelt rozsból szintén kielégítő termésre számíthat a gazdaközönség. Egyedül a tavasziak nyertek az idén nagyobb területet, mert ezeknek, illetve a tavaszi magvak elvetésénél a márciusi időjárás rendkívül kedvezett. A cukorréparól is úgy vagyunk értesülve, hogy az idén ismét nagyobbodik a répatermelés. Valószínű ez annyival is inkább, mert a már meglevő husz cukorgyár az idén kettővel fog szaporodni. Örvendetes dolog ez nagyon, mert a répatermelés, ha azt gazdáink helyesen üzik, képes egyedül kellő jövedelmet biztosítani.

Krónika. Egy gazdász egyik szaklapban felhívja a gazdaközönség figyelmét a madagaszkári sertésfajra, amelyet a hóva nép tenyészt, s amely orbánc, torokgyík és egyéb vészbe még soha el nem hullott, legföljebb véletlen esetek következtében. — A kormány részéről egy bizottság tanácskozott legutóbb Kecskeméten a városi tanácsal, ahol tárgyalva a sertéskereskedés állapotát, megegyeztek, hogy az alkalmas kecskeméti sertés telepen fogják létesíteni az önálló sertés piacot. — A zsidó börzén egész héten át nyugodt volt a hangulat, amint ők nevezik a „szélesöndet”.

Budapesti piac.

Marhavásár.

Jármos ökör 280—420 frt páronkint.

Fejős tehén tarka 50—150 frt. bonyhádi tehén 95—200 frt darabonkint.

Vágómarha. Magyar ökör 20—33 frt. Szerbiai ökör 27—30 frt. Bivaly 18—22 frt. Tehén 20—30/50 frt. 100 kilogrammonkint.

Szurómarhavásár.

Élő borju 9—18 frt. darabonkint.

Leölt borju 42—51 frt. 100 kilogrammonkint.

Élő bárány 4/50—6/50 frt.

Leölt bárány 2/50—5 frt páronkint.

Lisztüzlet.

Szám.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
frt	12/80	11/40	10/80	10/50	9/60	9/10	8/60	7/70	5/80
	Korpa finom 3/80		goromba 3/90						

Gabnapiac.

				frttól	frtig
Buza	bánsági új	77	81 klg.	6.80	7.15
—	tiszavidéki	77	81	6.85	7.20
—	pestvidéki	77	81	6.80	7.15
—	fehérm.	77	81	6.75	7.10
—	bácskai	77	81	6.85	7.20
Rozs	elsőrendű	70	72	6.40	6.45
—	másodr.			6.35	6.40
Árpa	takarmány	60	62	4.60	4.90
—	égetni való	62	64	5.15	5.80
Zab		39	41	6.15	6.50
Kukorica				4.05	4.20
Köles				5.30	5.60

A szerkesztésért felelős: Lepsényi Miklós.

Apró hirdetések egyszeri közlése szavanként 2 krral fizetendő. Vastagon szedett betűk kétszeresen számítatnak. Címme feladottak után 30 kr bélyeg is fizetendő.

Cím alatt a hirdető neve, város vagy utca megnevezése s a postarésztante szó értendő.

HIRDETÉSEK

felvétetnek lapunk kiadóhivatalában
Budapest, Práter-utca 44.

Allandó hirdetések petit soronként 6 kr. s nonparellsor 10 krral számítatnak. A közlési díj készpénz vagy levélbélyegekből előzetesen melléklendő.

Levélbeli felvilágosítás csak a hirdetés és válaszbélyeg beküldése mellett adatik.

MATTONI-FELE
GISSHÜBLER
legnagyobb öngyertyes
SZAVANYO-KUT

Vetőmagvak!

Évek óta gondos kiválasztás útján termelt és honosított, legjobb rendszerű külföldi és saját találmányú gépeken tisztított, a budapesti m. k. magvizsgáló és a magyarvári m. k. növénykísérleti állomások által vizsgált és ólomzárolt magvak: **Vörös lóheremag**, **Sárga Oberndorfi répmag**, továbbá székely és prairie királyné tengeri, tavasszal vethető őszi takarmányborsó, fehér törpepszuly, vörös Mont d'Or karsóbab, óriás-szemű lencse kaphatók **Gróf Teleki Árvéd drassói uradalma** intezőségétől u. p. Koneza.

Ugyanott allgani fajtehenek, fajborok továbbá tábla- és határjelző szlopok, kerékvetőök gerendák tölgyfából kaphatók

Stowasser J.

Cs. és kir. udvari hangszergyáros,

Budapest, II., Lánczhid-utca 5.

Ajánlja saját gyártmányú fuvó-, vonó- és ütőhangszereit, kütünő hangú czimbalmaikat, valamint mechanikai zenélő műveit, u. m.: Ariston, Intona, Phönix, Monopol, Polyphon, stb. s azokhoz szükséges kotalapokat. Mindennemű hangszerek javítását a legolcsóbb árban eszközölköztetnek. — Erős orgonahangú harmonikákról külön árjegyzék kérendő.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

A ki 15 forintos megrendelést eszközöl annak a „Magyar Néplap”-ot 6 hónapon át megküldjük,

RÉTAY és BENEDEK

ezelőtt

KRISZTA és TÁRSA,

miseruhák, egyházi szerek, zászlók és egyleti lobogók gyára,

Budapest, IV. ker., Lipót-utca 21. sz.

A nagymélt. és főtisztelendő Császka György kalocsai érsek és a budapesti oltáregylet egyedülálló szállítói.

Ajánlják bőven felszerelt raktárukat, nevezetesen: miseruhákat, templomi zászlókat, tűzoltó-, iskolai és temetkezés gyleti, iparos-dalegyleti lobogókat, szentségtartókat, kelyheket, áldoztató kelyheket, kereszteteket, füstölőket, oltárlámpákat, csillárokat, szobrokat, nagy választékban. Elfogadjuk stációképek és szentképek festését; oltárok, Mária-trónok, Krisztus-sírk és szószékek akármilyen rajz szerinti művészies elkészítését.

Egyházi kelmék, csipkék, falfeszületek búcsújáró feszületek nagy választékban kaphatók raktárunkon. 36—52

Kívánatra készségesen küldünk bérmentve árjegyzékeket, alkalmas mintákat.

A

Magyar Néplap

most már

22.000

példányban

jelenik meg és e mellett a legolcsóbb és a legelterjedtebb heti lap.

A „Szent Gellért”

KÖNYVNYOMDA

valamint

a MAGYAR NÉPLAP

Mezőgazda és Krestan

KIADÓHIVATALA

PRÁTER-UTCA 44.

Az eddig hirdetett

Rheuma, köszvény, fog- és fejfájás elleni szerek között legjobb a gyors és biztos hatása

miatt általánosan elterjedt, orvosi tekintélyek által ajánlott: **Miraculin** nevű külszer.

Ára 1 üvegnek 1 frt.

BARUH GYULA gyógyszer-tárában Miskolcon kapható, valamint az összes gyógyszer-tárában. Főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszer-tára. Budapest, Király-utca 12.

I Szt.-István naptárt

mindazon t. előfizetőinknek, kik még megrendelni óhajtják, 20 krért kiadóhivatalunk postafordultával megküldi.

Hirdetéseket lapunk számára kizárólag a „MAGYAR NÉPLAP” kiadóhivatala fogad el.